

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

код ЕДРПОУ 02071100, 36011, м. Полтава, просп. Першотравневий, 24, конт.тел.
0532-56-96-78, e-mail: rector@nupp.edu.ua

**ЗВІТ
із стратегічної екологічної оцінки (СЕО)
документу державного планування
«Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ
до 2027 року» й Плану заходів з реалізації стратегії
розвитку Скороходівської селищної
територіальної громади
Полтавського району Полтавської області
на 2024-2027 роки**

Полтава, 2023

ЗМІСТ

	ВСТУП	4
1.	Зміст та основні цілі документа державного планування (ДДП), його зв'язок з іншими документами державного планування	6
1.1.	Зміст та основні цілі документа державного планування	6
1.2.	Узгодженість із Державною стратегією регіонального розвитку	11
1.3.	Узгодженість із Стратегією розвитку Полтавської області	14
2.	Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено	16
2.1	Фізико-географічна характеристика громади	16
2.2	Характеристика господарської діяльності	17
2.3	Клімат умови	19
2.4	Стан атмосферного повітря	19
2.5	Стан водних ресурсів	21
2.5.1	Стан поверхневих водойм	21
2.5.2	Стан забезпечення населення питною водою	22
2.5.3.	Стан ситеми водовідведення	23
2.6	Стан земельних ресурсів	23
2.7	Стан поводження з відходами	25
2.7.1.	Стан поводження з промисловими відходами	25
2.7.2.	Стан поводження з побутовими відходами	27
2.8	Стан природно-заповідного фонду	28
2.9	Стан біорізноманіття, рекреаційних ресурсів та туризму	30
2.10	Стан здоров'я населення	30
3.	Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу	33
4.	Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документу державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом	39
5	Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються ДДП, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки ДДП	45

5.1.	Аналіз зобов'язань у сфері охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, встановлених на міжнародному рівні	45
5.2.	Аналіз зобов'язань у сфері охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, встановлених на національному рівні	51
5.3.	Аналіз зобов'язань у сфері охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, встановлених на регіональному рівні	55
6.	Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	58
7.	Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	75
8.	Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка	78
8.1	Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися	78
8.2	Опис способу, в який здійснювалася СЕО	81
9.	Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	83
10.	Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	87
11.	Резюме нетехнічного характеру документу державного планування	87
	Список використаних джерел	91
	Список учасників Робочої групи із СЕО	92
	ДОДАТКИ	93

Додаток 1. Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Стратегії розвитку Новооржицької селищної територіальної громади на 2023-2027 роки та Плану заходів із її реалізації

Додаток 2. Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу державного планування

Додаток 3. Лист Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської обласної військової адміністрації про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу державного планування від 03.11.2023 № 1/678/03.2-24

Додаток 4. Перелік об'єктів Смарагдової мережі на території Полтавської області

ВСТУП

У 2018 році з прийняттям Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 16, ст.138) була започаткована процедура стратегічної екологічної оцінки для документів державного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (далі – СЕО) – це інструмент стратегічного планування, направлений на включення екологічних пріоритетів в програми, плани; інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм з метою забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

Стратегічна екологічна оцінка упродовж останнього десятиріччя застосовується у багатьох країнах світу. З 2001 року СЕО є обов'язковою для держав-членів Європейського Союзу. Застосування СЕО в ЄС регулюється «Директивою 2001/42/ЕС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище». Основні положення цієї директиви стали основою для підготовки Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо). Проведення СЕО полягають у зборі інформації, яка допомагає приймати виважені рішення, а також у подальших досягненнях у галузі охорони довкілля та збалансованого розвитку. Крім того, існують інші вигоди, які є невід'ємною частиною принципу залучення громадськості та прозорих процедур, яких необхідно дотримуватися.

Проведення СЕО: забезпечує високий рівень захисту довкілля; поліпшує якість розробки планів і програми; підвищує ефективність прийняття рішень; сприяє виявленню нових можливостей розвитку; допомагає запобігти помилкам, які можуть бути дуже дорогими; поліпшує систему управління; сприяє транскордонній співпраці.

Але, у першу чергу, СЕО необхідна для здійснення попередньої комплексної оцінки можливих впливів на навколишнє природне та соціальне середовище, що можуть виникати в процесі реалізації документа державного планування (ДДП) – «Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року» (далі – Стратегія) та Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади на 2024-2027 роки.

План заходів є головним інструментом для організації роботи органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання та

Звіт із стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проєкту «Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року» й Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади Полтавського району Полтавської області на 2024-2027 роки є ключовим документом, що дозволить підвищити їх відповідальність за розвиток громади.

Розроблення плану заходів забезпечено виконавчим комітетом Скороходівської селищної ради. План містить три напрями діяльності, що відповідають стратегічним цілям Стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади на 2024-2027 роки та визначають напрями дій, які орієнтовані на реалізацію визначених у Стратегії трьох операційних цілей і конкретизовані у технічних завданнях на проєкти місцевого розвитку, спрямованих на реалізацію завдань, визначених у їх рамках. В технічних завданнях визначено їх територіальне спрямування, відповідальних виконавців, строки впровадження, джерела фінансування.

Замовником СЕО є Виконавчий комітет Скороходівської селищної ради Полтавської області.

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки передбачається розглядати заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків на довкілля, визначені законодавством та нормативно-правовими актами, а саме:

- Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» (від 25.06.1991, з подальшими доповненнями);
- Законом України «Про управління відходами» (Документ 2320-ІХ, від 09.07.2023);
- Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» (Документ 2059-VIII, поточна редакція від 07.09.2023);
- Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» (від 21.05.1997, з подальшими доповненнями);
- Законом України «Про житлово-комунальні послуги» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 1, ст.1);
- Законом України «Про благоустрій населених пунктів» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 49, ст.517);
- Законом України «Про співробітництво територіальних громад» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 34, ст.1167);
- проєктом Закону України «Про території Смарагдової мережі» (від 04.12.2020 № 4461) та іншими нормативно-правовими актами України.

1.1. Зміст та основні цілі документа державного планування

Головним метою Стратегії є визначення стратегічного орієнтиру розвитку Скороходівської громади, яка має потужний потенціал розвитку, що прагне залучення інвестицій, підтримки підприємництва та всебічного розвитку для забезпечення комфорту та добробуту громади.

Для досягнення зазначеної мети було визначено три стратегічні цілі розвитку територіальної громади, які конкретизовані в операційних цілях та завданнях (таблиця 1.1).

Таблиця 1.1

Стратегічні, оперативні цілі та завдання Стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади до 2027 року

Стратегічні цілі	Оперативні цілі	Завдання
Стратегічна ціль 1. Забезпечення якості послуг, комфорту та добробуту у громаді	1.1.Доступна і якісна освіта	1.1.1. Впровадження інноваційних форм та методів навчання. 1.1.2.Покращення матеріально-технічної бази освітніх закладів, з врахуванням забезпечення формування інклюзивного середовища. 1.1.3. Забезпечення підвезення дітей до місця навчання. 1.1.4. Забезпечення оздоровлення, відпочинку та соціальної підтримки дітей
	1.2.Доступна медицина і здоровий спосіб життя	1.2.1. Забезпечення доступності медичних послуг для всіх верств населення. 1.2.2.Популяризація здорового способу життя.
	1.3.Розвиток спроможностей для громадської активності жителів громади, молоді	1.3.1. Модернізація закладів культури. 1.3.2. Розвиток паркового господарства 1.3.3. Розвиток молодіжного середовища.
	1.4.Цифрова трансформація громади	1.4.1.Розбудова інфраструктури інформатизації територіальної громади. 1.4.2. Розвиток цифрової грамотності. 1.4.3. Створення єдиного простору надання адміністративних послуг.
	1.5.Соціальний захист населення.	1.5.1. Надання якісних соціальних послуг людям похилого віку, ВПО та найбільш вразливим категоріям населення. 1.5.2.Реалізація гендерної політики. 1.5.3. Протидія домашньому насильству, насильству за ознакою статі, та торгівлі людьми. 1.5.4. Створення безбар'єрного середовища для всіх соціальних закладів. 1.5.5. Реалізація цільових програм із забезпечення доступним житлом найбільш незахищених категорії громадян, які потребують підтримки, а саме для учасників бойових дій та внутрішньо переміщених осіб з використанням державної підтримки та пільгового іпотечного кредитування на будівництво та придбання житла.

Стратегічні цілі	Оперативні цілі	Завдання
Стратегічна ціль 2. Створення сталих умов для розвитку підприємництва, використання логістичних можливостей та просторового розвитку громади	2.1. Ефективне планування та управління просторовим розвитком	2.1.1. Розроблення комплексної схеми планування території Скороходівської територіальної громади, виготовлення генеральних планів та планів зонування територій у складі генеральних планів населених пунктів. 2.1.2. Виявлення та взяття на облік незайнятого майна та земель лісових ресурсів, водних об'єктів, земельних ділянок.
	2.2. Інвестиційна привабливість громади	2.2.1. Підтримка перспективних напрямів розвитку промисловості та АПК (в т.ч. органічно чистого виробництва, сучасних форм кооперативів, розвиток овочівництва, тепличного господарства, ягідництва, садівництва, бджільництва). 2.2.2. Впровадження механізмів та інструментів залучення інвестиційних ресурсів.
	2.3. Ефективний бізнес та підтримка розвитку МСП	2.3.1. Підтримка малого і середнього бізнесу. 2.3.2. Підтримка громадських ініціатив з розвитку підприємництва (в т.ч. молодіжного підприємництва).
Стратегічна ціль 3. Створення привабливого для життя середовища в громаді за принципами енергоефективності та екологічної безпеки	3.1. Покращення благоустрою населених пунктів та громадська безпека	3.1.1. Оновлення комунальної інфраструктури та покращення якості надання комунальних послуг. 3.1.2. Реконструкція та впорядкування прилеглих територій вздовж доріг і вулиць та дотичної інфраструктури. 3.1.3. Реконструкція та розширення мережі водогонів, реконструкція споруд водовідведення. 3.1.4. Розвиток зеленого (сільського), екологічного та краєзнавчого видів туризму. 3.1.5. Визначати, створювати та облаштовувати рекреаційні зони для коротко – та довготривалого відпочинку місцевого населення та відвідувачів громади. 3.1.6. Створення надійної системи заходів протипожежної безпеки та цивільного захисту. 3.1.7. Розбудова безпечного середовища. 3.1.8. Впровадження системи роздільного збирання побутових відходів, відокремлення небезпечних відходів. 3.1.9. Розширення послуги із збирання та вивезення твердих побутових відходів із охопленням усіх населених пунктів громади, ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ.

Стратегічні цілі	Оперативні цілі	Завдання
	3.2. Збереження та відтворення довкілля, раціональне використання ресурсів	3.2.1. Збереження, відтворення та охорона біорізноманіття Скороходівської громади. 3.2.2. Озеленення території – збільшення площ парків та зелених насаджень. 3.2.3. Формування дбайливого ставлення до довкілля та підвищення рівня екологічної культури населення. 3.2.4. Охорона та раціональне використання водних ресурсів.
	3.3. Оновлення діючої мережі доріг	3.3.1. . Проведення капітальних і поточних ремонтів доріг в межах громади 3.3.2. Розвиток транспортної інфраструктури.
	3.4. Заходи щодо енергоефективності	3.4.1. Створення умов для переходу на альтернативні джерела енергії для обслуговування соціально-адміністративних та комунальних будівель.

Стратегічна ціль 1. Забезпечення якості послуг, комфорту та добробуту у громаді передбачає формування системи цілей і завдань у цій сфері за для забезпечення доступної та якісної освіти, доступної медицини та здорового способу життя, соціального захисту, створення умов для громадської активності жителів громади й молоді та цифрової трансформації.

Стратегічна ціль 2. Створення сталих умов для розвитку підприємництва, використання логістичних можливостей та просторового розвитку громади передбачає формування системи цілей і завдань у цій сфері за для здійснення ефективного планування та управління просторовим розвитком, підвищення інвестиційної привабливості громади, а також для підтримки й розвитку місцевих місцевого підприємництва та середнього і великого бізнесу.

Стратегічна ціль 3. Створення привабливого для життя середовища в громаді за принципами енергоефективності та екологічної безпеки, що орієнтує на створення умов для покращення благоустрою населених пунктів та системи громадської безпеки, оновлення діючої мережі доріг, здійснення заходів зі збереження та відтворення довкілля й раціонального використання ресурсів, а також проведення заходів із енергоефективності.

Стратегія – прогностичний та програмний документ соціально-економічного розвитку громади, при формуванні якого були враховані положення законодавства України:

– Конституції України;

- Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (Документ 2697-VIII, поточна редакція від 28.02.2019);
- Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Документ 280/97-ВР, поточна редакція від 03.08.2023);
- Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 25, ст.195);
- Закону України «Про стимулювання розвитку регіонів» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 51, ст.548);
- Закону України «Про засади державної регіональної політики» (Документ 156-VIII, поточна редакція від 21.07.2023).

Згідно Закону України «Про засади державної регіональної політики»:

- статті 11¹, п.2: проєкти стратегій розвитку територіальних громад розробляються виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, що представляють територіальні громади, на строк та з урахуванням пріоритетів, що визначені Державною стратегією регіонального розвитку України та відповідними регіональними стратегіями розвитку;
- статті 16, п.2, пп.1: до повноважень сільських, селищних, міських, районних рад у сфері державної регіональної політики відносяться:
 - затверджують протягом дванадцяти місяців з дня затвердження відповідної регіональної стратегії розвитку на відповідний період стратегії розвитку територіальних громад, забезпечують їх фінансування та реалізацію;
 - затверджують плани відновлення та розвитку територіальних громад.

В основі Плану заходів із реалізації Стратегії покладено проєктні ідеї, що були запропоновані мешканцями Скороходівської селищної ТГ та відібрані робочою групою. При цьому були внесені деякі зміни до запропонованих технічних завдань або ж кілька проєктних ідей узагальнено через їхню однотипність. Усього в переліку 104 технічних завдання на проєкти місцевого розвитку, з яких:

- 44 технічних завдання, спрямовані на реалізацію стратегічної цілі №1;
- 8 технічних завдань, спрямовані на реалізацію стратегічної цілі №2;
- 52 технічних завдання, спрямовані на реалізацію стратегічної цілі №3.

Цілі Стратегії узгоджені із:

- стратегічними цілями державної екологічної політики, визначеними Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;
- стратегічними та операційними цілями Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки, затвердженої постановою КМУ від 05.08.2020 №695;

- стратегічними та операційними цілями Стратегії розвитку Полтавської області на 2021 - 2027 роки, затвердженої рішенням пленарного засідання п'ятої сесії обласної ради восьмого скликання від 06.07.2021 №188;
- а також відповідають планам їх реалізації та економічним, соціальним, екологічним, інфраструктурним, територіальним й іншим аспектам розвитку громади.

1.2. Узгодженість із Державною стратегією регіонального розвитку

Згідно Закону України «Про засади державної регіональної політики», а саме статті 17, п.1: «координація діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з формування та реалізації державної регіональної політики здійснюється шляхом узгодження цілей, пріоритетів, завдань і заходів центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування під час розроблення та виконання документів, що визначають державну регіональну політику, проведення моніторингу та оцінки результативності виконання визначених завдань».

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021–2027 роки включає три Стратегічні цілі (табл. 1.2):

1. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах.
2. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів.
3. Розбудова ефективного багаторівневого врядування.

Аналіз узгодженості стратегічних цілей Державної стратегії регіонального розвитку та даної Стратегії виявив достатньо повну їх відповідність, яка кореспондується через оперативні цілі Державної стратегії (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Стратегічні та оперативні цілі Державної стратегії регіонального розвитку	Стратегічні цілі Стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади до 2027 року		
	1. Забезпечення якості послуг, комfortу та добробуту у громаді	2. Створення сталих умов для розвитку підприємництва, використання логістичних можливостей та просторового розвитку громади	3. Створення привабливого для життя середовища в громаді за принципами енергоефективності та екологічної безпеки
1	2	3	4
Стратегічна ціль I. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах	+	+	+
Оперативна ціль 1 “Стимулювання центрів економічного розвитку (агломерації, міста)”	0	++	0
Оперативна ціль 2 “Збереження навколишнього природного середовища та стале використання природних ресурсів, посилення можливостей розвитку територій, які потребують державної підтримки (макро- та мікрорівень)”	0	+	++
Оперативна ціль 3 “Створення умов для реінтеграції тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях в український простір”	—	—	—
Оперативна ціль 4 “Розвиток інфраструктури та цифрова трансформація регіонів”	++	+	0
Оперативна ціль 5 “Формування єдиного освітнього, інформаційного, культурного простору в межах всієї території України”	++	0	+
Оперативна ціль 6 “Ефективне використання економічного потенціалу культурної спадщини для сталого розвитку громад”	+	++	+
Стратегічна ціль II. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів	+	+	+
Оперативна ціль 1 “Розвиток людського капіталу”	+	++	+
Оперативна ціль 2 “Сприяння розвитку підприємництва, підтримка інтернаціоналізації бізнесу у секторі малого та середнього підприємництва”	0	++	0
Оперативна ціль 3 “Підвищення інвестиційної привабливості територій, підтримка залучення інвестицій”	+	++	+

1	2	3	4
Оперативна ціль 4 “Сприяння впровадженню інновацій та зростанню технологічного рівня регіональної економіки, підтримка інноваційних підприємств та стартапів”	0	++	0
Оперативна ціль 5 “Сталий розвиток промисловості”	0	+	0
Стратегічна ціль III. Розбудова ефективного багаторівневого врядування.	+	+	+
Оперативна ціль 1 “Формування ефективного місцевого самоврядування та органів державної влади на новій територіальній основі”	+	0	0
Оперативна ціль 2 “Формування горизонтальної та вертикальної координації державних секторальних політик та державної регіональної політики”	0	0	0
Оперативна ціль 3 “Побудова системи ефективного публічного інвестування на всіх рівнях врядування”	0	+	+
Оперативна ціль 4 “Розбудова потенціалу суб’єктів державної регіональної політики”	+	+	0
Оперативна ціль 5 “Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидія домашньому насильству та дискримінації”	++	0	0
Оперативна ціль 6 “Розбудова системи інформаційно-аналітичного забезпечення та розвиток управлінських навичок для прийняття рішень, що базуються на об’єктивних даних та просторовому плануванні”	++	++	+

Примітка: для оцінювання відповідності цілей використовувалася наступна шкала:

- ++ - цілі Стратегії повністю узгоджені зі стратегічними та оперативними цілями Державної стратегії регіонального розвитку;
- +
- цілі Стратегії достатньо або опосередковано узгоджені зі стратегічними та оперативними цілями Державної стратегії регіонального розвитку;
- 0 - цілі Стратегії та стратегічні й оперативні цілі Державної стратегії регіонального розвитку нейтральні по відношенню одні до одних;
- - цілі Стратегії та стратегічні й оперативні цілі Державної стратегії регіонального розвитку суперечать одна одній та потребують прийняття рішень щодо уточнення цілей цієї Стратегії.

1.3. Узгодженість із Стратегією розвитку Полтавської області

Стратегія розвитку Полтавської області на 2021 - 2027 роки включає три стратегічні цілі:

1. Висока якість життя, комфортні і безпечні умови та добробут.
2. Збалансована інноваційна конкурентоспроможна економіка.
3. Ефективне управління просторовим розвитком, забезпечення балансу екосистем та охорона довкілля.

Стратегія розвитку Скороходівської селищної територіальної громади до 2027 року безпосередньо базується на положеннях Стратегії розвитку Полтавської області на 2021-2027 роки, вона містить відповідні зазначеному документу цілі – стратегічні цілі, а також завдання, що передбачають спільні дії регіональних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, що продемонстровано в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3

Аналіз відповідності цілей

Стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади до 2027 року Стратегії розвитку Полтавської області на 2021-2027 роки

Стратегічні цілі Стратегії розвитку Полтавської області	Стратегічні цілі Стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади до 2027 року		
	1. Забезпечення якості послуг, комфорту та добробуту у громаді	2. Створення сталих умов для розвитку підприємництва, використання логістичних можливостей та просторового розвитку громади	3. Створення привабливого для життя середовища в громаді за принципами енергоефективності та екологічної безпеки
Стратегічна ціль 1. Висока якість життя, комфортні і безпечні умови та добробут	++	+	++
Стратегічна ціль 2. Збалансована інноваційна конкурентоспроможна економіка	+	++	+
Стратегічна ціль 3. Ефективне управління просторовим розвитком, забезпечення балансу екосистем та охорона довкілля	+	++	++

Примітка: для оцінювання відповідності цілей використовувалася наступна шкала:

- ++ - цілі Стратегії повністю узгоджені зі стратегічними цілями Стратегії розвитку Полтавської області на 2021-2027 роки;
- +
- цілі Стратегії достатньо узгоджені зі стратегічними цілями Стратегії розвитку Полтавської області на 2021-2027 роки;
- 0 - цілі Стратегії та стратегічні цілі Стратегії розвитку Полтавської області на 2021-2027 роки нейтральні по відношенню одні до одних;
- - цілі Стратегії та стратегічні цілі Стратегії розвитку Полтавської області на 2021-2027 роки суперечать одна одній та потребують прийняття рішень щодо уточнення цілей цієї Стратегії

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

2.1 Фізико-географічна характеристика регіону

Скороходівська селищна територіальна громада — розташована на сході Полтавської області на території Полтавського району. Скороходівська селищна ТГ (далі – громада) утворена 27 березня 2016 року, відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» шляхом добровільного об'єднання Артемівської селищної ради та Іскрівської, Скибівської сільських рад Чутівського району. До складу громади входить смт Скороходове, яке є адміністративним центром, та 21 сільський населений пункт у складі 4 старостинських округів (табл. 2.1).

Скороходівська селищна громада займає площу 325,791 км² (рис. 2.1). Загальна кількість офіційно зареєстрованого населення територіальної громади на 01.10.2022 року становить 8781 осіб, зокрема смт Скороходове – 3798 осіб, Іскрівський старостинський округ – 995 осіб, Новокочубеївський старостинський округ – 1311 осіб, Петрівський старостинський округ – 1179 осіб, Филенківський старостинський округ – 1498 осіб.

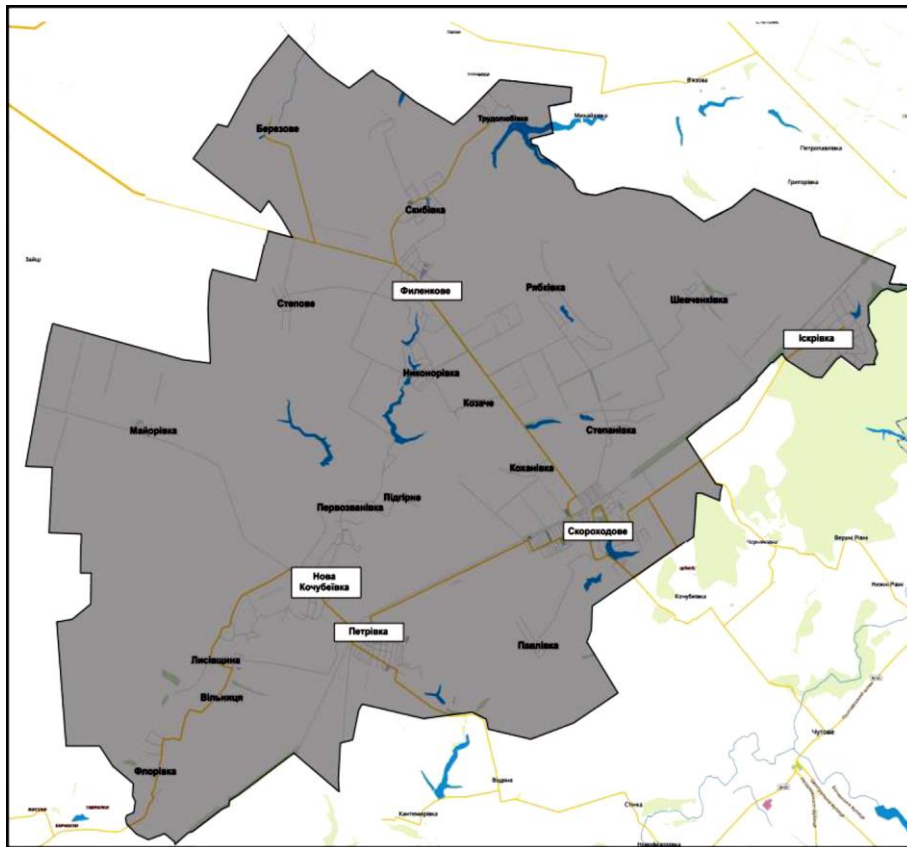

Рис. 2.1 – Карта-схема території Скороходівської громади

Таблиця 2.1

Старостинські округи та населені пункти Скороходівської ТГ

№	Назва населеного пункту	Кількість населення, осіб
Скороходівська селищна рада		
1	смт Скороходове	3669
2	село Павлівка	129
Новокочубеївський старостинський округу		
3	село Нова Кочубеївка	435
4	село Вільниця	305
5	село Лисівщина	47
6	село Первозванівка	298
7	село Підгірне	69
8	село Флорівка	157
Іскрівський старостинський округ		
9	село Іскрівка	469
10	село Коханівка	318
11	село Степанівка	156
12	село Шевченківка	52
Петрівський старостинський округ		
13	село Петрівка	1177
14	село Майорівка	2
Филенківський старостинський округ		
15	село Филенкове	768
16	село Степове	16
17	село Березове	15
18	село Козаче	156
19	село Никонорівка	85
20	село Рябківка	246

21	село Скибівка	184
22	село Трудолюбівка	28

2.2 Характеристика господарської діяльності

Виробнича інфраструктура громади представлена переважно агропромисловим комплексом. Землі сільськогосподарського призначення громади складають 29762,5455 га, у тому числі 25981,0864 кв.км орних земель.

Основою є агровиробництво сировинного спрямування, яке представлено 76 малими, середніми та великими агропідприємствами і фермерськими господарствами. До найбільш крупних з них відносяться: ПСП "Обрій", СТОВ «Ніка», ФОП Филенко В.І., ТОВ «Зернятко-Полтава».

На території громади функціонують елеваторні підприємства:

- ВП «Скороходівський елеватор» ТОВ «Зерно-Агротрейд» (агрохолдинг «Астарта-Київ»), смт Скороходове;
- Елеватор філія Скороходівська СП «Нібулон», смт Скороходове;
- Елеватор ПСП «Дружба», с. Петрівка;
- Чутівський елеватор ПП «Явір-АПК», с. Петрівка.

Суб'єктами господарської діяльності на території громади також є підприємства, що здійснюють зберігання, фасування та продаж мінеральних добрив, агрономічний супровід вирощування сільськогосподарських культур, надання повного комплексу робіт внесення мінеральних добрив «під ключ».

Промисловість громади також представлена підприємствами вироблення будівельних матеріалів:

- Структурний підрозділ №3 ПРАТ «Украгро НПК», с. Петрівка;
- ФОП Коротич І.А. – виготовлення виробів бетону.

Спрямованість агровиробництва громади - це рослинництво, зокрема соняшник, кукурудза, соя, пшениця та ячмінь. Тваринництвом займається 1 господарство, в якому налічується 224 голови ВРХ. Разом з тим недостатньо розвиненим є комплекс переробки продукції сільського господарства, який представлений елеваторами. Крім елеваторів, виробнича інфраструктура представлена кількома підприємствами сфери агрохімії і виробництва будматеріалів.

Окремим перспективним напрямком є туризм та відпочинок, чим й обґрунтовується пропозиція щодо створення у Скороходівській громаді готельно-розважального комплексу.

Слід відзначити, що громада має цілком достатню інфраструктуру для забезпечення потреб практично будь-якого бізнесу, однак на думку підприємців громади саме агровиробництво залишається пріоритетною сферою виробництва в даній громаді й першочергово переробка агропродукції та рослинництво.

Сфера торгівлі, громадського харчування та послуг має важливе багатоаспектне значення для функціонування й розвитку територіальної громади.

В громаді функціонують торгівельні заклади як юридичних осіб, так і фізичних осіб – підприємців. Роздрібною торгівлею на території громади в основному займаються наступні суб'єкти господарювання. Разом із торгівлею, представлені у громаді й заклади громадського харчування, зокрема “Кармен”, ФОП Кінаш О.Л., “Оскар”, “Уют”, “Тераса”. В смт. Скороходове працює продовольчий ринок, балансоутримувачем якого є КП ГД «Комунальник», ринок розміщений біля залізничного вокзалу. Також в смт. Скороходове наявні дві АЗС ТОВ “Торговий дім “Аавтотранс ойл” та ТОВ “Оілкартсервіс”. В громаді також є населені пункти, де відсутні стаціонарні торгівельні точки. Проте тут проблема вирішується за рахунок функціонування виїзної торгівлі.

Перспективним напрямом розвитку даної сфери може стати благоустрій територій, послуг спрямованих на дозвілля й особистісний розвиток (у т.ч. й молоді), а також сезонні види послуг.

Розвиток туризму у громаді знаходиться на початковій стадії. Розроблені туристичні маршрути «Екологічні стежки» у с.Нова Кочубеївка та у с.Петрівка. Намайбутнє планується розробка нових туристичних маршрутів та розвиток «зеленого туризму». В громаді існує можливість для розвитку велотуризму та створення заказників.

Комунальна інфраструктура і пов'язані з нею послуги (водопостачання, відвід стічних вод та вивезення сміття) на цей час носять фрагментарний характер і потребують централізації та упорядкування.

Через громаду проходить автомобільний шлях загального користування місцевого значення у Полтавській області «О1710138» Велика Рублівка –Чутове. (на Суми). За 10 км від центральної садиби громади проходить автомобільна дорога державного значення М-03 Київ-Харків-Довжанський (Європейський маршрут Е-40 Ріддер (Казахстан) –Калє (Франція)).

На тертиорії громади наявна розгалужена мережа внутрішніх доріг, що забезпечують доступ до усіх населених пунктів. В громаді розташовано дві АЗС.

Через громаду пролягає залізничний шлях Сумської дирекції Південної залізницісполученням «Київ-Харків». Довжина залізничних колій на території громади 18 км. Біля залізниці наявні вільні земельні ділянки з під'їзними коліями.

2.3 Кліматичні умови

У цілому, географічне положення Полтавщини визначило її належність до помірного кліматичного поясу, крайньої південної частини атлантико-континентальної помірно-вологої помірно-теплої кліматичної області.

В залежності від вологозабезпеченості і ґрунтового покриву територія Полтавської області умовно розділена на чотири ґрунтово-кліматичні зони: перша – західна лісостепова, друга – східна лісостепова, третя – південна перехідна, четверта – південно-західна.

Скороходівська громада відноситься до Полтавського району, що розташований у помірному кліматичному поясі і має помірно-континентальний тип клімату.

Важливою для формування клімату є середня місячна температура повітря. Середня температура січня від $-5,5$ до $-7,6^{\circ}$, липня від $+20$ до $+21,7^{\circ}$. Період з температурою понад $+10^{\circ}$ від 157 до 172 днів на рік.

Атмосферні опади на території Полтавського району й, зокрема Скороходівської громади, в основному випадають при проходженні північно-західних циклонів. За даними спостережень Полтавського обласного центру з гідрометеорології Державної гідрометеорологічної служби кількість опадів складає близько 208,1 мм на рік.

В цілому кліматичні умови за кількістю тепла, світла і вологи сприятливі для людей та ведення сільського господарства.

2.4 Стан атмосферного повітря

За даними Головного управління статистики у Полтавській області у 2022 році від стаціонарних джерел забруднення повітря надійшло 25,8 тис. т. забруднюючих речовин (без урахування викидів діоксиду вуглецю), що на 50,8% менше ніж у 2021 році (або на 26,635 тис. т).

Інформація про розподіл обсягів викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел на територіях 4 районів Полтавської області за 2021 рік свідчить про найменше навантаження на стан атмосферного повітря в рамках території Полтавського району, до якого входить Скороходівська ТГ. Хоча на території району функціонує найбільша кількість промислових підприємств - 226, що мають джерела забруднення атмосфери, але вони відносяться до малих й середніх підприємств (за даними «Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища у 2022 році») (табл. 2.2).

Основними видами забруднюючих речовин, що надходять в атмосферне повітря від підприємств у Полтавській області за даними 2021 року, є діоксид сірки та діоксид азоту (табл. 2.3). Згідно даних таблиці 2.4 саме для Полтавського району характерно практично незмінні обсяги викидів діоксиду азоту та певне збільшення обсягів викидів діоксиду сірки в атмосферне повітря.

Таблиця 2.2

Обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення за районами в Полтавській області, тон

Район	2021 рік	
	Кількість підприємств	Викиди, тон
Полтавська область	525	52434,458
Кременчуцький	120	28511,633
Лубенський	69	7539,687
Миргородський	110	9426,798
Полтавський	226	6956,340

Таблиця 2.3

Основні види забруднюючих речовин, що надходять в атмосферне повітря Полтавській області, за даними 2021 року

Район	Обсяг викидів, т	У тому числі			
		діоксиду сірки		діоксиду азоту	
		тон	2021 у % до 2020	тон	2021 у % до 2020
Полтавська область	52434,5	4841,6	172,5	8988,4	106,6
райони					
Кременчуцький	28511,6	4648,1	176,2	5125,9	112,7
Лубенський	7539,7	29,8	72,8	353,1	95,4
Миргородський	9426,8	50,8	134,1	1875,9	99,9
Полтавський	6956,4	112,9	124,0	1633,5	99,7

Однак за даними Екопаспорту Полтавської області (за 2021, 2022 роки) та Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища (2021, 2022рр.) на території Скороходівської ТГ відсутні промислові підприємства, які мають стаціонарні джерела викидів в атмосферне повітря й відносяться до крупних підприємств області. Відповідно внесок підприємств громади в збільшення обсягів викидів в атмосферне повітря відсутній.

Враховуючи вище неведене, можна зробити висновок про те, що для Скороходівської ТГ питання забруднення атмосферного повітря від стаціонарних джерел викидів в атмосферу не є першочерговою проблемою. Однак подальше планування розвитку громади з розширенням агропромислового комплексу та об'єктів альтернативної енергетики зобов'язує здійснювати моніторинг впливу таких об'єктів на стан повітря.

Звалища твердих побутових відходів (ТПВ) вносять свій особистий вплив у рівень забруднення атмосферного повітря громади, так як вони на сьогодні є одним із самих значних неорганізованих джерел забруднення атмосферного повітря. Крім того, з накопиченням побутових відходів на звалищах пов'язані високі ризики виникнення надзвичайних ситуацій, передусім, пожеж.

За результатами наукових досліджень атмосферне повітря забруднюється під час гниття та горіння (самозаймання) побутових відходів, а також випаровування з поверхні звалищ. Під час горіння відходів в атмосферу надходять: пил, сірчистий ангідрид, формальдегід, оксиди вуглецю, альдегіди та органічні кислоти, а також фіксувалися сліди HF і діоксинів.

Таким чином, одним із найбільш важливих очікуваних результатів реалізації Стратегії є ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ, що дасть можливість покращити екологічну ситуацію в Скороходівській громаді у цілому.

Моніторинг наслідків виконання заходів Стратегії для стану атмосферного повітря буде здійснюватись відповідно до абзацу п'ятого пункту 18 «Порядку здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря», затвердженого постановою Кабінету Міністрів УкраУни від 14.08.2021 № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря».

2.5 Стан водних ресурсів

2.5.1. Стан поверхневих водойм

На території громади нараховується 52 водоймищ, з них одне водосховище, площа дзеркала води яких складає 218,204 га. Через с. Трудолюбівка протікає річка/струмок Колонтаїв (Ковалівка) протяжністю 1,20 км, яка впадає в річку Мерло. Через села: Первозванівка, Нова Кочубеївка, Флорівка протікає річка Свинківка 14,50 км, яка впадає в річку Коломак і є її правою притокою річкм (басейн Дніпра). Бере початок р. Свинківка біля села Филеєвського, її загальна довжина 59 км, а площа басейну 321 км². Ширина річища 2 м. Загальна площа боліт 5,3 км². Живлення річки снігове й дощове. Замерзає в кінці листопаду, скресає у березні. На берегах річки виявлено поселення бронзового віку (1-е тис. до н. е.).

На гідрографічну мережу території громади найбільший вплив має каскад ставків, які протікають по балці, що проходить по території громади із заходу на схід.

Водні ресурси, зокрема р. Свинківка, перебувають у критичній ситуації, так як за час існування водойм за рахунок наносів відбулося замулення, внаслідок чого утворились мілководні зони, які поросли очеретом, тростиною і поступово перетворюється у болото. На цих ділянках створюється несприятливі екологічні умови. Заболочення території сприяє розмноженню різних інфекційних мікроорганізмів.

Тому у 2018-2019 роках за кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища (500 тис.грн) та місцевого бюджету (100тис.грн.) були виконані роботи з розчистки р. Свинківка на ділянці в межах с. Нова Кочубеївка.

За два роки ведення робіт загалом було розчищено ділянку річки не повним профілем довжиною 1360 м, при проектній довжині розчистки – 1706 м. Відповідно питання подальшого здійснення робіт залишається актуальним. В цілому на території громади проведення робіт з очистки водойм є вкрай важливим питанням для якісної подальшої експлуатації водойм на сам перед необхідна розчистка, покращення водності та екологічного стану річки Свинківка на ділянці в межах с. Нова Кочубеївка.

Однією з основних причин погіршення екологічного стану малих річок, зокрема р. Свинківка, є забруднення водойм відходами діяльності місцевих промислових, комунальних і сільськогосподарських підприємств. З часом екологічні проблеми прирічкових зон набувають все більших обсягів, викликаючи загрозу для безпечного існування водної біоти.

2.5.2. Стан забезпечення населення питною водою

Забезпечення населення громади питною водою здійснюється за рахунок систем централізованого та децентралізованого водопостачання.

Централізованим водопостачанням практично повністю забезпечено лише смт Скороходове, інші населенні пункти забезпечені частково або повністю не забезпечені.

В цілому в громаді комунальні послуги з централізованого водопостачання отримують всього 2397 домогосподарств.

Водопостачання на території громади забезпечується за рахунок артезіанських свердловин. На території громади функціонують 15 водонапірних веж, однак деякі з них потребують ремонту або заміни, встановлення станцій очищення води та реконструкції систем фільтрації на свердловині.

Населенні пункти смт Скороходове та село Скибівка потребують будівництва нових свердловин, що дозволить забезпечити населення більш якісною питною водою й не буде потребувати встановлення системи очищення на свердловинах. Існуючі свердловини у селах Петрівка та Первозванівка потребують реконструкції (модернізації).

Існуюча водопровідна мережа на території громади частково потребує реконструкції, розширення мережі, а на певних ділянках необхідне здійснення заміни застарілих чугунних водогонів на пластикові труби, зокрема: в смт Скороходове по вул. Миру, с. Рябківка, с. Петрівка, с. Нова Кочубеївка, с.Первозванівка.

В цілому на території громади стан підземних вод, що є джерелом питного водопостачання, систематично не відстежується. Відповідно дані про фізико-хімічний склад питної води відсутній.

2.5.3. Стан системи водовідведення

Система централізованого водовідведення в громаді існує частково лише в смт Скороходове, а саме 307 абонентів (домогосподарств). Дана система водовідведення знаходиться у незадовільному експлуатаційному стані й потребує реконструкції каналізаційно-насосної станції. Каналізаційні стічні води відводяться на відстійник колишнього цукрового заводу, тому у майбутньому актуальним питанням для громади є пошук ділянки для будівництва новий сучасних очисних споруд та розширення мережі централізованого водовідведення.

Питання водовідведення в усіх інших населених пунктах громади вирішено за рахунок локальних (індивідуальних) систем водовідведення.

Відповідно відсутність системи централізованого водовідведення й потужностей з очищення стічних вод призводить до прямого скидання стічних вод у навколишнє середовище.

Дана ситуація може викликати погіршення санітарно-екологічного стану територій населених пунктів громади, головними із яких для Скороходівської громади є:

- забруднення поверхневих водойм;
- забруднення ґрунтів, водних горизонтів, джерел питної води;
- потрапляння збудників хвороб до джерел питної води та в ґрунт.

2.6. Стан земельних ресурсів

Загальна площа території Скороходівської громади становить 326 кв. км.

До складу земельних ресурсів Скороходівської селищної територіальної громади входять:

- землі сільськогосподарського призначення – 29762,5455 га
- землі лісогосподарського призначення – 938,5785 га.
- землі водного фонду – 218,204 га.

В розрізі населених пунктів громади площа земель різного призначення наведена в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Загальна площа земель Скороходівської громади

№ з/п	Міські, селищні, сільські громади та населенні пункти в них	Загальна площа земель (га)	Сільськогосподарського призначення	Житлової та громадської забудови	Промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.
1	смт Скороходове	1205,2	627,94	85,09	492,17
2	с. Березове	73,00	55,00	1,1	16,9
3	с. Вільниця	513,20	436,27	70,13	6,8
4	с. Іскрівка	519,20	402,42	21,41	95,37

5	с. Козаче	55,5	44,845	1,54	9,15
6	с. Коханівка	100,2	62,61	21,0	16,59
7	с. Лисівщина	144,7	120,54	23,32	0,84
8	с. Майорівка	118,9	79	31,8	8,1
9	с. Никонорівка	121,1	92,09	6,44	22,57
10	с. Нова Кочубеївка	370,50	319,63	49,57	1,3
11	с. Павлівка	49,3	34,86	11,14	3,3
12	с. Первозванівка	205,40	171,08	33,92	0,40
13	с. Петрівка	373,3	248,65	18,18	129,69
14	с. Підгірне	198,5	178,14	20,00	0,36
15	с. Рябківка	327,50	259,62	11,22	56,66
16	с. Скибівка	191,40	149,07	9,36	32,97
17	с. Степанівка	116,40	83,96	11,8	20,64
18	с. Степове	109,00	85,12	3,14	20,74
19	с. Трудолюбівка	100,30	86,39	1,50	12,41
20	с. Филенкове	291,50	216,03	18,39	57,08
21	с. Флорівка	291,8	253,67	36,31	1,82
22	с. Шевченківка	64,50	46,26	7,7	10,54
	Усього	5540,4	4002,165	521,87	1016,365

Територія громади розташована в смузі поширення родючих лісостепових чорноземних ґрунтів. По суті, всі вони утворилися на потужних лесових відкладеннях. У цілому, за рівнем природної родючості ґрунти належать до родючих та високо родючих. На заплавах річок поширення набули лучні, засолені та болотні ґрунти.

На сьогодні одним із першочергових завдань в сфері раціонального використання земельних ресурсів Скороходівської громади є проведення моніторингу використання та охорони земель, що потребує оновлення планово-картографічних матеріалів населених пунктів та топографо-геодезичного забезпечення, яке є основним картографічним ресурсом для ведення Державного земельного кадастру.

Крім того, для Скороходівської громади, яка має значний агропромисловий потенціал, нагальним є збереження родючого шару ґрунтів і запобігання економічним збиткам в результаті нераціонального використання земель, що потребує проведення відповідних заходів з охорони земель.

2.7. Стан поводження з відходами

2.7.1. Стан поводження з промисловими відходами

На території Скороходівської громади в результаті функціонування різних суб'єктів господарської діяльності утворюються промислові небезпечні відходи та відходи ведення сільського господарства.

Згідно статистичних даних основними підприємствами-джерелами утворення промислових та небезпечних відходів є наступні (табл. 2.5).

Однак обсяги утворення зазначених в табл. 2.5 промислових та небезпечних відходів є порівняно невеликими й більшість з них передаються спеціалізованим підприємствам на перероблення. Враховуючи основну господарську спрямованість громади на сільське господарство, передусім на рослинництво, значні обсяги утворюються сільськогосподарських відходів (табл. 2.6).

Таблиця 2.5

Основні підприємства-джерела утворення промислових та небезпечних відходів в Скороходівській громаді

Назва підприємства	Фактична адреса	Назва відходів	Утворилося у 2019р., тон
ФІЛІЯ "Скороходівська" ТОВ Сільськогосподарське підприємство "НІБУЛОН"	смт Скороходове, вул.Першотравнева, буд. 9	Масла та мастила моторні, трансмісійні інші зіпсовані або відпрацьовані	0,162
ТОВ "ЗЕРНЯТКО-ПОЛТАВА"	с.Первозванівка, вул.Центральна, буд. 62	Брухт чорних металів дрібний інший,	1,610
		Батареї та акумулятори інші зіпсовані або відпрацьовані;	0,110
		Шини, зіпсовані перед початком експлуатації, відпрацьовані	0,510
ПРИВАТНЕ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО "ОБРІЙ"	с.Рябківка	Батареї та акумулятори інші зіпсовані або відпрацьовані;	0,300
		Шини, зіпсовані перед початком експлуатації, відпрацьовані	0,600
ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО "ШЛЯХОВА"	с.Іскрівка, вул.Кірова, буд. 11	Тара пакувальна пластмасова некондиційна;	0,120
		Шини, зіпсовані перед початком експлуатації, відпрацьовані	0,150
ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО "РАДУГА"	смт Скороходове, вул.Миру, буд. 7в	Шини, зіпсовані перед початком експлуатації, відпрацьовані;	1,052
		Тара пластикова дрібна використана від пестицидів	1,363
ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО "ПАВЛИК"	смт Скороходове, вул.Козацька, буд. 53	Шини, зіпсовані перед початком експлуатації, відпрацьовані;	0,290
		Тара пластикова дрібна використана від пестицидів	0,161

Аналіз статистичних даних за 2017-2019 роки показав, що серед основних виробництв, що мають найбільші показники утворення відходів промисловості, перше місце займають сільськогосподарські підприємства, що займаються рослинництвом.

Найбільшим утворювачем сільськогосподарських відходів на території Скороходівської ТГ є ПСП "ОБРІЙ" (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Найбільші підприємства-джерела утворення сільськогосподарських відходів в Скороходівській громаді

Назва підприємства/ господарства	Фактична адреса	Код відходів за ДК 005- 96	Назва відходів	Утворилося відходів протягом 2019 року
ТОВ "ІЗЮМСЬКЕ ЗВІРОГОСПОДАРСТВО"	с.Петрівка, вул.Озерна, буд. 16	0121.2.6.03	Екскременти, сечовина та гній (включно струхлявіле сіно та солома) від худоби	280,000
		0121.3.1.01	Тварини здохлі	34,000
ПРИВАТНЕ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО "ОБРІЙ"	с.Рябківка	0111.2.6.02	Відходи тканин рослинного походження	9705,762
		0111.2.9.04	Стебла кукурудзи сухі	9454,450
		0111.2.9.01	Солома колосових	2570,500
		0111.3.1.01	Злаки хлібні некондиційні	585,372

Пріоритетними видами сільськогосподарських відходів (за даними 2019 року) є: відходи тканин рослинного походження, стебла кукурудзи сухі, солома колосових.

Враховуючи специфіку відходів сільського господарства, зокрема їх високу ресурсну цінність, більшість сільськогосподарських підприємств самостійно здійснюють обробку, переробку та захоронення даних відходів на своїх територіях, тобто самі сільськогосподарські підприємства-утворювачі відходів є головними об'єктами інфраструктури поводження з відходами сільського господарства.

Пріоритетним напрямом поводження з відходами сільського господарства є обробка ґрунту, що справляє позитивний вплив на землеробство та поліпшує екологічну обстановку. Саме цей метод обирається сільськогосподарськими підприємствами як найбільш дешевий, що дає можливість на своїх землях здійснити видалення самого відходу й одночасно обробку/удобрення ґрунту.

На території Скороходівської громади розташовуються місця захоронення відходів тваринництва – худомогильники (табл. 2.7), що можуть викликати ряд проблем у майбутньому, а саме неконтрольоване зростання забруднення довкілля в місцях розміщення цих об'єктів й відчуження на довгий час цінних земельних ресурсів.

Таблиця 2.7

Місця розташування худомогильників на території Скороходівської ТГ

№ п\п	Місце розташування	Діючий (законсервований) об'єкт	Площа, м ²	Завантаженість, %
1	с.Филепково	діючий	25	10
2	сmt.Скороходове	діючий	50	50

2.7.2. Стан поводження з побутовими відходами

Одними з найгостріших екологічних проблем в громаді залишаються питання, що пов'язані з побутовими відходами: їх утворення, накопичення, відсутність належного рівня переробки, переважне видалення відходів, зокрема на несанкціоновані сміттєзвалища.

До джерел утворення побутових відходів відносяться житлові будинки, промислові підприємства, адміністративно-соціальні установи й організації, торговельні підприємства й майданчики. В населених пунктах Скороходівської ТГ утворюються такі види побутових відходів: тверді, великогабаритні, ремонтні та окремі небезпечні компоненти, що є у складі твердих побутових відходів.

В останні роки при зменшенні кількості населення загальні обсяги видалення побутових й подібних їм відходів продовжують зростати. Відповідно за відсутності повної системи збирання побутових відходів від об'єктів житлової та нежитлової сфери проблема їх несанкціонованого розміщення на стихійних сміттєзвалищах є все більш актуальною для громади.

Послуги із збирання та вивезення твердих побутових відходів (ТПВ) у межах громади надаються 2 підприємствами КП ГД «Комунальник» та КП «Чапаєве» згідно затвердженої логістичної схеми транспортних маршрутів перевезення відходів.

Відсоток охоплення населення громади збором змішаних ТПВ станом на початок 2023 року становить близько 36 %, а саме: 3046 жителів, у тому числі 529 ВПО, яким надається послуга із вивезення твердих побутових відходів КП ГД «Комунальник»; 873 жителя, у тому числі 529 ВПО, яким надається послуга із вивезення твердих побутових відходів КП «Чапаєве».

Збором змішаних ТПВ охоплено 7 населених пунктів: сmt. Скороходове, с.Филепково, с.Рябківка, с.Никонорівка, с.Степанівка, с.Коханівка, с.Петрівка. Роздільний збір ТПВ в населених пунктах відсутній.

На сьогоднішній день комунальні підприємства не забезпечені у достатній кількості спеціалізованою технікою, що є однією причин відсутності централізованого збору твердих побутових відходів в усіх населених пунктах територіальної громади. Вивезення твердих побутових відходів здійснюється двома спеціалізованими автомобілями та 1 трактором з причепом. Рідкі побутові відходи вивозяться трьома асенізаційними автомобілями, яких вкрай не вистачає для охоплення послугами всього населення громади за відсутності в населених пунктах системи централізованого водовідведення.

На сьогодні система роздільного збирання ТПВ, яка передбачає встановлення контейнерів для роздільного збору побутових відходів у громадських центрах найбільших населених пунктів громади, знаходиться на стадії формування.

Тверді побутові відходи транспортуються на звалище ТПВ площею 6,14га, що розташовується поряд із смт. Скороходове. Дане звалище паспортизоване згідно вимог чинного законодавства України й внесене у регіональний реєстр МВВ (паспорт № 108 від 20.09.2016). На дане звалище щороку видаляються 750 тон змішаних твердих побутових відходів та 400 тон зернових відходів.

Загальна кількість сміттєзвалищ, що розташовані на території громади – 11, з них основним місцем видалення побутових відходів є паспортизоване звалище смт Скороходове, сміттєзвалище за межами с.Петрівка потребує обстеження та паспортизації й реєстрації, інші 9 звалищ (с. Вільниця; с. Іскрівка; с. Скибівка; с. Рябківка; с. Трудолюбівка; с. Филенкове; с. Никонорівка; с. Березове; с. Нова Кочубеївка) є несанкціонованими й потребують закриття згідно вимог ст. 26 Закону України «Про управління відходами».

Щороку на паспортизоване звалище ТПВ смт Скороходове вивозиться для видалення в середньому 1200 тон змішаних ТПВ та 930 тон зернових відходів.

Згідно запланованих рішень проєктом «Регіонального плану управління відходами у Полтавській області до 2030 року» Скороходівська громада відноситься до Полтавського кластеру. Відповідно на першому початковому етапі планується збирання й видалення побутових відходів на зареєстрованому звалищі ТПВ смт Скороходове, поетапне закриття інших сміттєзвалищ з відновленням земельних ділянок.

У перспективі в громаді планується розбудова системи управління побутовими відходами, при якій тверді побутові відходи після відокремлення вторсировини будуть транспортуватися за межі громади на Полтавський сортувально-переробний комплекс.

2.8. Стан природно-заповідного фонду

Осередком збереження й відтворення природного біорізноманіття на території Скороходівської селищної територіальної громади є всього один об'єкт

природно-заповідного фонду – ландшафтний заказник місцевого значення «Первозванівський». Заказник створено Рішенням Полтавської обласної ради від 24.12.2022 року на площі 115,7 га в околицях с. Первозванівка. Мета створення – збереження цінної балкової системи з різноманітним рельєфом та рослинним покривом із степовою рослинністю й багатим біорізноманіттям, у складі якої – рідкісні види та фітоценози.

Територія заказника репрезентована видовженою балкою, розгалужену на два відрогі в північній частині. Складний рельєф території сприяв формуванню та збереженню різних типів рослинності – лісового, лучно-степового, лучно-болотного. Значна площа заказника зайнята широколистяним лісом байрачного типу. Деревостани формують дуб звичайний, липа серцелиста, клен гостролистий, клен польовий, значна участь в'яза гладенького, груші дикої, місцями ясена звичайного. Підлісок утворюють ліщина звичайна, бруслини бородавчаста та європейська, значна участь клена татарського, особливо на узліссях. Травостій має плямистий характер. Його домінантами є зірочник злаковидний, осока волосиста, яглиця звичайна, місцями – тонконіг дібровний. Флористичний склад є типовим неморально лісовим.

По днищу балкової системи та на нижніх частинах схилів сформовані остепнені та справжні луки, які випасаються худобою. В перезволожених умовах (днище балки, де виходять джерела) формують низькотравні болота, в основному із осок загостреної та омської із типовим гігрофільним ядром видів.

Територія заказника – важливий резерват збереження біорізноманіття, зокрема степового, а також місцезнаходжень рідкісних видів рослин і тварин із регіональним, загальнонаціональним та європейським соціологічними статусами, а також фітоценозів, включених до Зеленої книги України.

По межі Скороходівської селищної територіальної громади з Чутівською знаходяться цінні осередки збереження біорізноманіття степового (ландшафтний заказник місцевого значення «Лизняна балка») та широколистянолісового (лісовий заказник місцевого значення «Іскрівський»). Вони є потужними осередками поширення й відновлення біорізноманіття на територію Скороходівської громади при наявності відповідних територій та можливості створення відновлюваних для біорізноманіття територій, зокрема зонального – лісового та степового.

Тому для Скороходівської селищної територіальної громади актуально постають завдання визначення територій із добре збереженими та відносно збереженими природними комплексами або невідповідними (яружно-балкових систем, болотистих місцевостей, чагарників, перелогів, забруднених і непридатних для використання земель тощо) для створення нових об'єктів природно-заповідного фонду та розширення території існуючого ландшафтного заказника «Первозванівський».

Одним із таких об'єктів на території громади є «дубовий гай» на площі 5,0 га з віковими деревами дуба звичайного – перспективна ботанічна пам'ятка природи місцевого значення.

На території Скороходівської громади на даний час не визначено територій для створення об'єктів Смарагдової мережі. Однак, вивчається питання щодо включення деяких територій у межах громади до ключового об'єкта Смарагдової мережі «Коломацький» разом із територіями інших суміжних громад.

2.9 Стан біорізноманіття, рекреаційних ресурсів та туризму

На території Скороходівської громади найкраще збереглися природні та напівприродні комплекси на заплавах річок, і вони репрезентують водне, болотне, лучно-болотне, лучне біорізноманіття, зазвичай із ознаками синантропізації. Біотопічне різноманіття визначає склад і структуру рослинного й тваринного світу, у складі яких збереглися й рідкісні види та угруповання.

Зональні типи рослинності – широколистяні ліси та лучні степи на території громади практично не збереглися. Лучно-стєпова рослинність фрагментарно збереглась на схилах балкових систем та правобережних схилах долин річок.

Природні та напівприродні ландшафти, водні об'єкти, відсутність потужних джерел забруднення довкілля визначають рекреаційні ресурси на території громади та можливості створення рекреаційних зон, комфортних умов для відпочинку місцевого населення та інших груп рекреантів.

Туризм у громаді розвинений слабо. Розроблені туристичні маршрути – «екологічні стежки» у селах Нова Кочубеївка та Петрівка. Планується розроблення екотуристичних маршрутів та розвиток велотуризму та зеленого туризму.

2.10 Стан здоров'я населення

В наслідок відсутності ведення статистичних даних щодо показників здоров'я населення Скороходівської громади та динаміки його захворюваності, аналіз проводиться за узагальненими даними для Полтавської області.

На стан здоров'я людей впливають всі складові довкілля – повітря, вода, ґрунти і біота. В рамках області прослідковується постійна тенденція щодо зменшення кількості населення області (рис. 2.1), так за період з 2010 по 2020 рік чисельність постійного населення Полтавської області зменшилося на 7,5%.

Загальна захворюваність населення оцінюється за показниками поширення хвороб та первинної захворюваності. Найбільшу частку серед уперше зареєстрованих хвороб становлять хвороби органів дихання, що свідчить про особливе значення стану атмосферного повітря на здоров'я населення. Також до хвороб, частота випадків яких безпосередньо залежить від стану навколишнього середовища і мають достатньо високий рівень захворювань слід віднести: хвороби

системи кровообігу, сечостатевої системи, шкіри та підшкірної клітковини й травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин.

Головними причинами смертності населення у Полтавській області залишаються хвороби системи кровообігу (70,5% від загальної кількості померлих), новоутворення (14,3%) та зовнішні причини смерті (4,6%) (рис. 2.2).

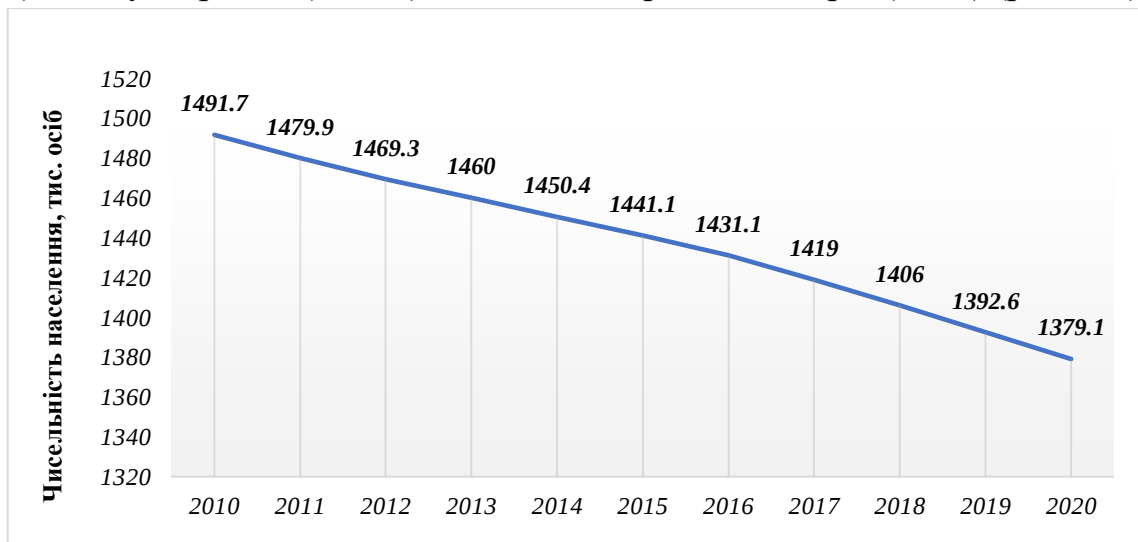

Рис. 2.1 - Динаміка зміни чисельності постійного населення Полтавської області за період 2010-2020 рр.

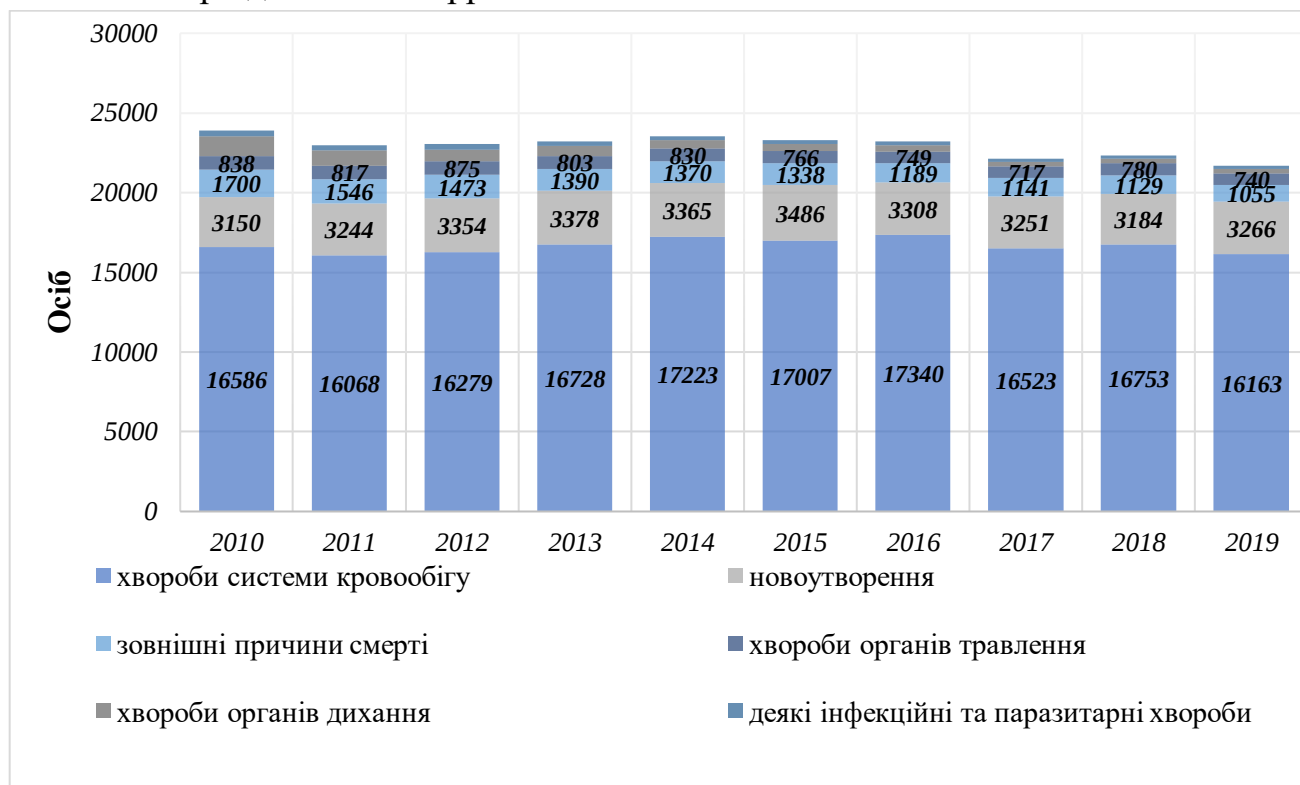

Рис. 2.2 - Динаміка кількості померлих за окремими хворобами у Полтавській області 2010-2019 рр.

За даними Департаменту охорони здоров'я Полтавської обласної державної адміністрації у 2019 році показники захворюваності дещо зменшилися, у першу чергу на хвороби системи кровообігу, в тому числі на ішемічну хворобу серця. Як

наслідок зменшилася смертність від хвороб системи кровообігу, також відмічене зниження рівня смертності від злоякісних новоутворень (рис. 2.2).

Таким чином, стан здоров'я населення Полтавської області й, зокрема, населення Скороходівської громади викликає занепокоєння і потребує постійного моніторингу та реалізації заходів задля покращення умов життя та стану довкілля.

Висновки за результатами аналізу поточного стану довкілля в Скороходівській громаді, у тому числі здоров'я населення, та прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено.

У випадку не прийняття «Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року» та Плану заходів із реалізації Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ на 2024-2027 роки реалізація планованого напрямку громади з розвитку та підвищення рівня екологічної безпеки, покращення стану навколишнього природного середовища, умов життєдіяльності та здоров'я населення буде утруднений, а враховуючи виклики воєнного часу в країні, та потребу у продуманому й раціональному плануванні усіх ресурсів та бюджетних коштів громади у після воєнний період, такий розвиток може навіть бути припинений.

Зменшення уваги до природоохоронних територій та об'єктів природно-заповідного фонду призведе до їх занедбання та руйнування, зменшиться біорізноманіття флори та фауни, що призведе до скорочення асиміляційної спроможності біоценозів.

Незапровадження системи роздільного збирання твердих побутових відходів з подальшим їх обробленням (сортуванням) на регіональному об'єкті оброблення відходів, запланованому на території Полтавської громади, призведе унеможливлення закриття й ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ на території Скороходівської громади, а це призведе до неконтрольованого накопичення побутових відходів і як наслідок зростання забруднення всіх компонентів навколишнього природного середовища, погіршення умов життєдіяльності та стану здоров'я населення громади. Тому одним із найбільш важливих очікуваних результатів реалізації Стратегії є суттєве зменшення кількості місць видалення відходів, що дасть можливість покращити екологічну ситуацію в Скороходівській громаді у цілому.

Відсутність реалізації комплексу заходів, спрямованих на збереження й створення нових зелених зон, поліпшення санітарного та екологічного стану водних об'єктів не сприятиме розвитку рекреаційного та туристичного потенціалу громади, що знизить привабливість території громади як для місцевого населення, так й для її відвідувачів. В кінцевому рахунку це вплине на соціально-економічний стан громади та її перспективи.

При відсутності впровадження заходів з покращення якості дорожнього покриття та дорожньої інфраструктури доріг місцевого та регіонального значення,

що проходять по території Скороходівської громади, негативний вплив автотранспорту на атмосферне повітря і здоров'я населення буде зростати та в подальшому призведе до зниження рівня комфортності проживання.

Наслідки на здоров'я населення під впливом вищезазначених проблем важко підтвердити чи спростувати, оскільки вони мають неспецифічний і часто опосередкований та пролонгований характер. Тому не затвердження або відтермінування документу державного планування призведе до посилення негативних тенденцій щодо рівня захворюваності та смертності населення Скороходівської громади.

У результаті невирішеність даних проблемних питань призведе до ефекту суттєвих сукупних дій, що надалі погіршуватимуть соціально-економічну та екологічну ситуацію в Скороходівській громаді.

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

Стратегія розвитку Скороходівської селищної територіальної громади до 2027 року та План заходів із реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ на 2024-2027 роки спрямовані на забезпечення комфортних і безпечних умов для життя населення всієї громади, реалізація завдань даних старетгічних документів має зменшити негативний вплив на довкілля і здоров'я населення.

Впливи на довкілля та умови життєдіяльності населення можливо очікувати при реалізації завдань, які передбачають використання природних ресурсів, створення, реконструкцію чи модернізацію об'єктів інфраструктури, використання будівельної техніки для проведення робіт із благоустрою населених пунктів. При цьому очікуються короточасні незначні впливи на стан атмосферного повітря, водні об'єкти, земельні ресурси й ґрунти, шумове навантаження.

Керуючись вимогами ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», проаналізовані та виділені ті завдання й заходи Стратегії та Плану заходів, а також потенційні сфери їх реалізації на території Скороходівської територіальної громади, що можуть мати значний вплив на довкілля й відповідно підлягати оцінці впливу на довкілля.

Такими завдання й потенційними сферами їх реалізації є наступні (табл. 3.1).

Представлена у табл 3.1 систематизована характеристика ймовірних впливів на стан довкілля та умови життєдіяльності населення Скороходівської громади дала право стверджувати й прогнозувати стабілізацію з поступовим покращенням екологічної ситуації в Скороходівській громаді в результаті реалізації визначених операційних цілей та відповідних завдань Стратегії та Плану заходів.

Таблиця 3.1

Характеристика ймовірних впливів на стан довкілля та умови життєдіяльності населення Скороходівської ТГ в результаті реалізації завдань Стратегії та Плану заходів

Завдання Стратегії, реалізація яких може мати вплив на довкілля та умови життя населення	Територія, сфера життєдіяльності, компоненти довкілля, природні ресурси, що ймовірно зазнають впливу	Ймовірні причини та характер впливу на стан довкілля та умови життєдіяльності населення
1	2	3
Розроблення комплексної схеми планування території Скороходівської територіальної громади, виготовлення генеральних планів та планів зонування території у складі генеральних планів населених пунктів. Виявлення та взяття на облік незайнятого майна та земель лісових ресурсів, водних об'єктів, земельних ділянок.	земельні ресурси; лісові та водні ресурси; рекреаційні зони; природно-заповідні території та об'єкти.	- планування оптимального співвідношення земель й територій населених пунктів за для їх раціонального використання та розвитку; - зміни цільового призначення земельних ділянок, що може призвести до нераціонального їх використання, виходячи із еколого-економічної цінності земель.
Підтримка перспективних напрямів розвитку промисловості та АПК (в т.ч. органічно чистого виробництва, сучасних форм кооперативів, розвиток овочівництва, тепличного господарства, ягідництва, садівництва, бджільництва). Впровадження механізмів та інструментів залучення інвестиційних ресурсів.	земельні ресурси; лісові та водні ресурси; атмосферне повітря та умови формування клімату; рекреаційні зони; природно-заповідні території та об'єкти.	- зменшення втрати родючості земель за рахунок переходу на органічне землеробство; - нераціональне використання земель, внаслідок зміни цільового призначення земельних ділянок без урахування еколого-економічної цінності земель, що буде мінімізоване за рахунок виготовлення проектної документації інженерно-транспортної інфраструктури для індустріального парку у смт Скороходове; - засмічення земель, зниження родючості ґрунтів в наслідок використання особливо цінних земель під об'єкти інфраструктури; - недотримання умов використання водоохоронних зон, територій ПЗФ, інших природоохоронних об'єктів; - збільшення площі ріллі, зменшення лісистості території, що потенційно впливає на місцеві кліматичні умови.

1	2	3
Реалізація цільових програм із забезпечення доступним житлом найбільш незахищених категорії громадян, які потребують підтримки, а саме для учасників бойових дій та внутрішньо переміщених осіб з використанням державної підтримки та пільгового іпотечного кредитування на будівництво та придбання житла. <i>Захід: Будівництво багатоквартирного житлового будинку для забезпечення доступним житлом найбільш незахищених категорії громадян, які потребують підтримки, а саме для учасників бойових дій та внутрішньо переміщених осіб у с. Петрівка та у смт. Скороходове</i>	земельні ресурси; рекреаційні зони; паркові зони.	- нераціональне використання земель, внаслідок зміни цільового призначення земельних ділянок без урахування еколого-економічної цінності земель; - упорядкування територій, створення привабливого соціально-екологічного простору для житла й відпочинку; - осучаснення територій населених пунктів, що придасть привабливості й заохочення працездатного населення, зниження міграції.
Популяризація здорового способу життя. <i>Захід: Будівництво "Активного парку" у смт Скороходове</i>	земельні ресурси; рекреаційні зони; паркові зони.	- упорядкування територій, створення привабливого соціально-екологічного простору для здорового відпочинку й розвитку молоді; - осучаснення територій населених пунктів, що придасть привабливості й заохочення працездатного населення, передусім молоді.
Розвиток зеленого (сільського), екологічного та краєзнавчого видів туризму.	земельні ресурси; лісові та водні ресурси; природно-заповідні території та об'єкти	- використання сільськогосподарських земель для розвитку туристичної інфраструктури на сільських територіях, розбудови інфраструктури для туризму та рекреації; - задіяння земель не придатних для ведення сільського господарства під розвиток туристичної інфраструктури.

1	2	3
Реконструкція та впорядкування прилеглих територій вздовж доріг і вулиць та дотичної інфраструктури	земельні ресурси; благоустрій населених пунктів	- зменшення засмічення лісосмуг, своєчасна санітарна вирубка дерев, що дозволить підтримувати прилеглих територій вздовж доріг в належному екологічному та безпековому стані; - обслуговування прилеглих територій вздовж доріг дозволить контролювати шумове навантаження.
Реконструкція та розширення мережі водогонів, реконструкція споруд водовідведення. <i>Захід: реконструкція каналізаційно-насосної станції у смт Скороходове</i>	сфера забезпечення населення питною водою; водні підземні горизонти; земельні ресурси; поверхневі водні об'єкти.	- збільшення кількості населення, забезпечених питною водою належної якості та безпеки; - зменшення кількості аварійних ситуацій в системі водозабезпечення, що підвищить якість надання комунальних послуг в сфері водопостачання; - покращення благоустрою населених пунктів; - зменшення ризику забруднення поверхневих водних об'єктів та земельних ресурсів за рахунок відведення попередньо очищених стічних вод.
Визначати, створювати та облаштовувати рекреаційні зони для коротко – та довготривалого відпочинку місцевого населення та відвідувачів громади.	земельні ресурси; лісові та водні ресурси; паркові зони; природно-заповідні території та об'єкти	- урбанізація природних зон під час створення та експлуатації об'єктів інфраструктури для туризму та рекреації, зокрема, створення місць для кемпінгів; - засмічення територій парків, зелених зон в наслідок недостатнього культурного рівня й поведінки на природі населення; - задіяння земель не придатних для ведення сільського господарства, земель запасу під розвиток туристичної інфраструктури.
Розбудова безпечного середовища.	земельні ресурси; ландшафтні умови; рекреаційні зони; паркові зони.	- короткочасний вплив на атмосферне повітря, земельні ресурси, шумовий вплив при задіянні будівельної та транспортної спец-техніки в процесі спорудження чи реконструкції інфраструктурних об'єктів, зокрема будівництва центру безпеки громадян; - зміни ландшафтних умов та додаткова урбанізація простору селища.
Розширення послуги із збирання та вивезення твердих побутових відходів із охопленням усіх населених пунктів громади, ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ	сфера поводження з відходами; санітарний стан населених пунктів; земельні ресурси; підземні водні горизонти; поверхневі водойми.	- зменшення та поступове звільнення території громади від стихійних та несанкціонованих сміттєзвалищ; - покращення санітарного та епідеміологічного стану територій населених пунктів; - підвищення екологічної естетики середовища проживання населення.

1	2	3
Впровадження системи роздільного збирання побутових відходів, відокремлення небезпечних відходів.	сфера поводження з відходами; санітарний стан населених пунктів; земельні ресурси; підземні водні горизонти; поверхневі водойми.	- зменшення навантаження на земельні ресурси та ризик їх забруднення за рахунок запровадження системи роздільного збирання твердих побутових відходів; - додаткові надходження у місцевий бюджет за рахунок розвитку місцевого підприємства у сфері збирання та оброблення вторсировини; - мінімізація та/або виключення потрапляння небезпечних відходів та їх втрацій у навколишнє середовище, що знизить ризик забруднення небезпечними токсикантами питні водні горизонти, ґрунти та атмосферне повітря.
Ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ	сфера поводження з відходами; санітарний та епідеміологічний стан населених пунктів; земельні ресурси; підземні водні горизонти; поверхневі водойми	- відновлення земельних ділянок після закриття та рекультивації звалищ твердих побутових відходів; - передача відновлених ділянок в інше цільове призначення.
Збереження, відтворення та охорона біорізноманіття Скороходівської громади	земельні ресурси; біорізноманіття; рекреаційні зони.	- обмеження господарської діяльності на територіях природно-заповідних об'єктів, що створює іноді стан соціального невдоволення населення; - стабілізація екосистемних зв'язків й відновлення природоохоронних функцій різних компонентів довкілля на територіях ПЗФ; - збереження та відтворення природних об'єктів, комплексів, цінних природних територій.
Озеленення території – збільшення площ лісів, парків та зелених насаджень	земельні ресурси; лісові та водні ресурси; атмосферне повітря та умови формування клімату; рекреаційні зони; природно-заповідні території та об'єкти.	- створення умов та розширення можливостей для якісного відпочинку населення та відвідувачів громади; - покращення екологічного стану територій населених пунктів, збільшення їх привабливості; - зниження рівня забруднення атмосферного повітря та стабілізація мікроклімату населених пунктів; - зростання дбайливого ставлення до природи.

1	2	3
Охорона та раціональне використання водних ресурсів. <i>Захід: Розчистка, покращення водності та екологічного стану р. Свинківка на ділянці в межах с.Нова Кочубеївка Скороходівської селищної ТГ Полтавського району Полтавської області.</i>	водні ресурси; земельні ресурси; рекреаційні зони.	- відновлення водності та проточності р. Свинківка; - створення умов щодо відтворення біорізноманіття водних об'єктів; - обмеження діяльності людини на територіях прибережних смуг, перш за все, в рекреаційних зонах, за рахунок розроблених проектів землеустрою щодо відведення прибережних смуг водних об'єктів; - при відсутності реалізації водоохоронних заходів значна вирогідність інтенсивного замулювання, втрати проточності та зникання р. Свинківка, що призведе до зникнення водного біорізноманіття.
Проведення капітальних і поточних ремонтів доріг в межах громади	благоустрій населених пунктів; атмосферне повітря та умови формування клімату; земельні ресурси; безпека людини.	- короткочасне забруднення атмосферного повітря викидами автотранспорту та автодорожньої спецтехнік; - підвищення безпеки руху на дорогах в наслідок проведення ремонтних робіт; - зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферу під час руху автотранспорту по дорогах з покращеним автодорожнім покриттям.
Створення умов для переходу на альтернативні джерела енергії для обслуговування соціально-адміністративних та комунальних будівель	природні паливно-енергетичні ресурси; земельні ресурси; благоустрій населених пунктів; атмосферне повітря та умови формування клімату.	- енергетична автономність благоустрій населених пунктів; - атмосферне повітря та умови формування клімату; - зниження витрат на паливно-енергетичні ресурси; - зменшення забруднення атмосферного повітря; - зменшення негативного впливу на зміну клімату.

Розділ 4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом

В останні роки умови проживання людей, потенціал їх здоров'я все більше залежать від екологічної ситуації у цілому та мінливості факторів навколишнього середовища. Тому оцінка зміни цих факторів, особливо тих, що є найбільш впливовими на стан здоров'я людини, та аналіз причинно-наслідкових зв'язків між ними та біологічними функціями організму людини, є важливою складовою при плануванні будь-яких рішень в місцевому, регіональному, державному та глобальному масштабі.

Відповідно реалізація більшості завдань Стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади до 2027 року та Плану заходів із її реалізації призводять до опосередкованого впливу на стан довкілля, але деякі з них призводять до постійно діючого на різні компоненти довкілля шляхом утворення й надходження емісій забруднюючих речовин в атмосферне повітря, водні горизонти, ґрунти, об'єкти природно-заповідного фонду, паркові зони та їх біорізноманіття.

За результатами аналізу поточної екологічної ситуації та стану здоров'я населення Скороходівської громади (розділ 2) та систематизованої характеристики ймовірних впливів на стан довкілля та умови життєдіяльності населення Скороходівської громади в результаті реалізації завдань Стратегії та Плану заходів (розділ 3, табл. 3.1) можна констатувати, що переважним фактором негативного впливу на умови життя та здоров'я людей є відчуження земель та зміна їх цільового призначення задля створення нових інфраструктурних об'єктів, техногенне навантаження на ґрунти та емісії забруднюючих речовин у різні компоненти довкілля в наслідок проведення ремонтно-будівельних робіт будівель та споруд, інженерних комунікації та автодорожньої мережі, а також в наслідок продовження експлуатації місць видалення твердих побутових відходів та інше.

Враховуючи усю наявну інформацію, в рамках процедури СЕО проєкту Стратегії була здійснена експертна оцінка потенційного впливу планованих у Стратегії завдань й заходів. В ході даної експертної оцінки приймалось до уваги, що встановлення прямого зв'язку з процесами, пов'язаними із виконанням завдань Стратегії, та впливами на компоненти довкілля й умови життя людей, є утрудненим, а інколи не можливим в наслідок опосередкованого впливу цих процесів, але й заперечувати відсутність такого зв'язку не можливо. Крім того, більшість процесів, що супроводжують реалізацію завдань Стратегії, відносяться до комплексних, тобто задіюються усі компоненти довкілля, а значить при впливі

Звіт із стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проєкту «Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року» й Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади Полтавського району Полтавської області на 2024-2027 роки на них можуть спостерігатися кумулятивні ефекти, пов'язані з кількома факторами впливу одночасно.

А це значить, що виділити окремий внесок об'єктів інфраструктури, що плануються до будівництва, чи внесок інших завдань Стратегії у зміни стану довкілля та зміни стану здоров'я населення, у більшості випадків об'єктивно не можливо.

Тому в рамках СЕО була здійснена експертна оцінка можливих зв'язків між запланованими завданнями Стратегії та потенційними екологічними проблемами й ризиками для навколишнього середовища та здоров'я населення, пов'язаними із реалізацією Стратегії й Плану заходів (таблиця 4.1).

Таблиця 4.1

Екологічні проблеми і ризики впливу на довкілля й здоров'я населення та їх зв'язок із Стратегією розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року та Планом заходів із її реалізації на 2024-2027 роки

Сфера та компоненти довкілля, що можуть зазнавати впливу	Екологічні проблеми	Характеристика ризиків впливу	Завдання Стратегії, спрямовані на вирішення екологічних проблем
1	2	3	4
Сфера поводження з побутовими відходами Благоустрій населених пунктів	1. Постійне збільшення обсягів відходів та урізноманітнення їх складу. 2. Переважна більшість побутових відходів видаляються на звалища без попереднього оброблення. 3. Значна кількість стихійних/ несанкціонованих сміттєзвалищ 3. Незадовільний експлуатаційний стан місць видалення відходів (звалищ) та їх невідповідність екологічним нормам. 4. Відсутність системи роздільного збирання побутових відходів, зокрема небезпечних відходів, відокремленого збирання й вивозу габаритних та ремонтних відходів, «зелених» відходів.	Засмічення земельних ресурсів, забруднення ґрунтів, незадовільний санітарний стан території громади в наслідок постійного утворення несанкціонованих сміттєзвалищ. Відсутність інформації щодо рівнів впливу об'єктів видалення відходів на довкілля створює ризик не контрольованості процесів забруднення за їх інтенсивністю й масштабом, а значить не контрольованості впливу на здоров'я людей. Переважає більшість місць видалення побутових відходів не забезпечена інженерними засобами захисту довкілля (відсутній ізоляційний екран, система дренажування, обвалування по периметру території тощо), що збільшує ризик забруднення навколишнього середовища в процесі експлуатації даних об'єктів. Розташування звалищ ТПВ у безпосередній близькості до сільськогосподарських угідь створює ризик потрапляння забрудненого поверхневого стоку з ділянок звалищ на їх території. Втрата цінного ресурсу в наслідок відсутності відокремленого збирання та обліку «зелених» відходів.	▪ Впровадження системи роздільного збирання побутових відходів, відокремлення небезпечних відходів ▪ Розширення послуги із збирання та вивезення твердих побутових відходів із охопленням усіх населених пунктів громади, ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ

1	2	3	4
Земельні ресурси, грунти	1. Втрата родючості ґрунтів 2. Нераціональне використання земельних ресурсів 3. Недостатньо ефективного використання цінного ресурсу сільськогосподарських відходів	Виснаження земель та зниження родючості ґрунтів внаслідок використання технологій інтенсивного землеробства Забруднення ґрунтів в наслідок активного використання ХЗР.	- Виявлення та взяття на облік незайнятого майна та земель лісових ресурсів, водних об'єктів, земельних ділянок. - Підтримка перспективних напрямів розвитку промисловості та АПК (в т.ч. органічно чистого виробництва, сучасних форм кооперативів, розвиток овочівництва, тепличного господарства, ягідництва, садівництва, бджільництва).
Рекреаційні ресурси Благоустрій території громади	1. Незначна кількість орагінзованих місць відпочинку та рекреації 2. Невпорядкованість зелених зон загального користування	Ризик нераціонального використання земельних ресурсів, виходячи із еколого-економічної цінності, при зміні їх цільового призначення та розбудові зон рекреації й туризму. Урбанізація природних зон під час створення та експлуатації об'єктів інфраструктури для туризму та рекреації, зокрема, створення місць для кемпінгів.	- Розроблення комплексної схеми планування території Скороходівської територіальної громади, виготовлення генеральних планів та планів зонування території у складі генеральних планів населених пунктів. - Визначати, створювати та облаштовувати рекреаційні зони для коротко – та довготривалого відпочинку місцевого населення та відвідувачів громади. - Озеленення території – збільшення площ лісів, парків та зелених насаджень
Земельні ресурси Благоустрій населених пунктів	1.Засмічення та неупорядкованість лісосмуг 2.Відсутність належної санітарно-побутової та іншої інфраструктури вздовж доріг	Відсутність своєчасної санітарної вирубки дерев та обслуговування лісосмуг призводить до їх засмічення, погіршенню екологічного та безпечного стану прилеглих територій вздовж доріг	Реконструкція та впорядкування прилеглих територій вздовж доріг і вулиць та дотичної інфраструктури

1	2	3	4
Сфера забезпечення питною водою Благоустрій населених пунктів та здоров'я людей.	1. Недостатня якість питної води, в перш за все, із джерел децентралізованого водопостачання 2. Неконтрольоване взаєморозташування джерел децентралізованого водозабезпечення та вигрібних ям	Низька якість питної води, практична відсутність контролю за безпекою й технічним станом джерел водопостачання призводить до безпосереднього негативного впливу на стан здоров'я людей й, перш за все, дитячого населення. Висока вирогідність проникнення у питні водні горизонти (особливо у ґрунтові води) компонентів фекальних стічних вод з вигрібних ям при близькому їх взаєморозташуванні.	■ Реконструкція та розширення мережі водогонів, реконструкція споруд водовідведення.
Водовідведення комунальних стоків Ґрунти, підземні водні горизонти, поверхневі водойми, здоров'я людей.	1. Переважання системи децентралізованого водовідведення (вигрібні ями, септики). 2. Забруднення ґрунтів, підземних водних горизонтів, поверхневих водойм 3. Відсутність належної системи екологічного моніторингу за станом водних об'єктів, в які здійснюється водовідведення	Неконтрольована міграція забруднюючих речовин через ґрунти, ґрунтові через об'єкти децентралізованого водовідведення. Відсутність інформації щодо масштабів й ступеня забруднення довкілля внаслідок відсутності централізованого каналізування територій населених пунктів та відсутності очищення комунальних стоків	■ Реконструкція та розширення мережі водогонів, реконструкція споруд водовідведення.
Поверхневі водойми Прибережні водоохоронні зони Рекреаційні зони	1. Замулювання, обмеління та зникання малих річок. 2. Засмічення водоохоронних зон 3. Втрата біорізноманіття водойм. 4. Непривабливість водних об'єктів з точки зору розвитку рекреації.	1. Замулювання, обмеління та зникання малих річок в наслідок їх слабкої проточності та потрапляння у водойми забрудненого поверхневого стоку. 2. Втрата водної флори і фауни внаслідок забруднення водойм. 3. Не винесені у натуру межі водоохоронних зон, що призводить до порушення режиму їх утримання та забруднення. 4. Недостатня увага мешканців громади щодо питань збереження природних водних ресурсів.	■ Охорона та раціональне використання водних ресурсів

1	2	3	4
Благоустрій населених пунктів Земельні ресурси; лісові та водні ресурси; паркові зони; природно-заповідні території та об'єкти	1. Засмічення територій парків, зелених зон загального користування 2. Недбайливе ставлення до природних об'єктів та природно-заповідних територій	Низький рівень екологічної культури, просвітництва й поведінки на природі населення, що призводить до втрати естетично та екологічної цінності територій, придатних до рекреації та заповідання. Зниження природоохоронних функцій лісових та водних ресурсів, що негативно впливає на екологічну ситуацію та кліматичні місцеві умови.	▪ Формування дбайливого ставлення до довкілля та підвищення рівня екологічної культури населення. ▪ Збереження, відтворення та охорона біорізноманіття Скороходівської громади. ▪ Озеленення території – збільшення площ парків та зелених насаджень
Еколого-енергетична сфера Благоустрій населених пунктів	1. Значні витрати на паливно-енергетичні ресурси 2. Забруднення атмосферного повітря та вплив на місцеві кліматичні умови	Значна залежність від паливно-енергетичних ресурсів призводить до значних втрат бюджетних коштів й недоотримання коштів соціальної та екологічної сфери. Впливовість на рівень забруднення атмосфери викидів стаціонарних джерел енергетичних об'єктів Підвищення рівня еколого-енергетичної безпеки в громаді в залежності від інтенсивності переходу на альтернативні джерела енергії.	▪ Створення умов для переходу на альтернативні джерела енергії для обслуговування соціально-адміністративних та комунальних будівель.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються ДДП, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки ДДП

5.1 Аналіз зобов'язань у сфері охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, встановлених на міжнародному рівні

Міжнародні зобов'язання України визначені у понад 50 міжнародних багатосторонніх угодах, які стосуються збереження довкілля та збалансованого використання природних ресурсів й біорізноманіття, серед яких:

- Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м.Рамсар, Іран, 1971 р.);
- Угоди про збереження кажанів в Європі (1991р.); Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);
- Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.);
- Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992);
- Конвенція про біологічне різноманіття, яка була започаткована під час Всесвітньої конференції глав держав та міністрів довкілля у 1992 р. в м. Ріо-деЖанейро (Бразилія) й ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.;
- Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.);
- Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.);
- Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996 р.) та інші.

На виконання Бернської конвенції в Європі створена мережа територій особливого природоохоронного значення – Смарагдова мережа, важливих для збереження біорізноманіття в країнах Європи і деяких країнах Африки. Смарагдова мережа України є українською частиною Смарагдової мережі Європи, що розробляється з 2009 року.

В Полтавській області існують 10 об'єктів, що внесені до Смарагдової мережі і 5 об'єктів, які вважаються перспективними для внесення у Смарагдову мережу (додаток 4).

На території Скороходівської громади на даний час не визначено територій для створення об'єктів Смарагдової мережі. Однак, вивчається питання щодо включення деяких територій у межах громади до ключового об'єкта Смарагдової мережі «Коломацький» разом із територіями інших суміжних громад (Чутівської та Полтавської громади). Дана перспектива накладає вагомість щодо планування та реалізації конкретного завдання Стратегії, а саме: «Збереження, відтворення та охорона біорізноманіття Скороходівської громади» (завдання 3.2.1).

Міжнародні забор'язання європейського рівня у сфері охорони довкілля на даний час в Україні регламентуються «Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони».

Основні забор'язання європейського рівня у сфері якості атмосферного повітря, що стосуються специфіки території Скороходівської ТГ, регламентуються такими основними документами як:

- 1) Директива 96/62/ЄС «Щодо оцінки та контролю навколишньої атмосфери»;
- 2) Директива 2001/81/ЄС «Щодо національних граничних величин викидів деяких забруднювачів атмосфери»;
- 3) Директива 2002/3/ЄС «Щодо озону в навколишньому повітрі».

Директиви в галузі якості атмосферного повітря визначають деякі правові рамки у цій галузі, а саме, Директива 96/62/ЄС щодо оцінки і контролю навколишньої атмосфери має кілька послідовних цілей:

- розробити та установити нормативи якості оточуючого повітря;
- оцінити якість оточуючого повітря країн-членів на основі спільних методів та критеріїв;
- отримати адекватну інформацію щодо якості оточуючого повітря та забезпечити доступ до неї громадськості;
- підтримувати якість оточуючого повітря там, де вона задовільна та покращувати її в інших випадках.

Для забезпечення імплементації дана Директива вимагає, щоб країни-члени призначили компетентні органи, основним повноваженням яких є оцінка якості навколишнього повітря. Ці органи повинні схвалити та здійснювати регулярний аналіз і контроль методів, обладнання та лабораторій, які проводитимуть оцінку якості повітря, а також забезпечити точність вимірювань у відповідності із європейськими стандартами якості. Інформація, що зібрана компетентними органами, повинна бути доступною для громадськості.

Особливо важливим є те, що дана Директива встановлює перелік речовин, вміст яких у повітрі визначається при проведенні оцінки якості повітря. Серед усіх речовин виділено ті, що повинні досліджуватися на початковій стадії: сірчаний ангідрид; діоксид азоту; висівні частинки типа сажі; суспендовані

речовини, свинець та озон та ті, що виділено як інші: бензол; окис вуглецю; ароматичні вуглеводні; кадмій; миш'як; нікель та ртуть. Дозволяється проведення аналізу вмісту інших речовин, що є специфічними для певної території.

Більшість з цих речовин є пріоритетними для здійснення періодичного контролю якості повітря на території Скороходівської громаді в зонах діяльності агропромислових підприємств.

Одним із важливих напрямків політики ЄС у сфері охорони атмосферного повітря є попередження перевищення критичних рівнів ацидифікації (закислення, засолення), евтрофікації ґрунтів та фотохімічних забруднювачів повітря. З цією метою було прийнято Директиву 2001/81/ЄС щодо національних граничних величин викидів деяких забруднювачів атмосфери. Ця Директива спрямована на зменшення викидів речовин, що викликають ацидифікацію, евтрофікацію ґрунтів та озонове забруднення приземного шару атмосфери з метою попередження цих явищ та їх транскордонного впливу.

З метою попередження таких негативних явищ як ацидифікація та шкідливий вплив озону на здоров'я людей та рослинний світ дана Директива зобов'язує держави-члени обмежити викиди оксидів азоту, оксиду сірки, аміаку та летких органічних сполук відповідно до національних граничних величин викидів. Директива 2001/81/ЄС стимулює співробітництво з третіми країнами та міжнародними організаціями з метою обміну інформацією та формування спільного підходу до вирішення питань, пов'язаних із обмеженням емісій забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Директива 2002/3/ЄС стосовно озону в атмосферному повітрі направлена на зменшення негативного впливу озону на здоров'я людей, рослинний світ, екосистеми та довкілля в цілому і враховує необхідність глобального підходу до вирішення даного питання з огляду на транскордонну природу озонового забруднення. Метою Директиви є встановлення обмежень концентрації озону в атмосферному повітрі, забезпечення використання загальних методів та критеріїв для визначення цих концентрацій і отримання інформації про рівень вмісту озону в атмосфері, а також вжиття заходів для покращення якості повітря. Директива також покликана створити умови для міжнародного співробітництва у питаннях, пов'язаних із озоновим забрудненням та забезпечити вільний доступ громадськості до інформації про рівні озону в атмосферному повітрі.

Зважаючи на транскордонний характер озонового забруднення Директива стимулює співпрацю з третіми країнами з метою забезпечення комплексного підходу до вирішення питань охорони атмосферного басейну.

Головні питання, що регламентуються правовими документами європейського рівня у сфері якості атмосферного повітря стосуються стратегічних напрямів розвитку, що визначені Стратегією розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року. Враховуючи європейський вектор подальшого розвитку країни й відповідно окремих громад, реалізацію завдань

Звіт із стратегічної екологічної оцінки (CEO) проєкту «Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року» й Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади Полтавського району Полтавської області на 2024-2027 роки

Стратегії та Плану заходів необхідно здійснювати із урахуванням європейських правових вимог.

Основні забор'язання європейського рівня у сфері водних ресурсів, що стосуються специфіки території Скороходівської ТГ, регламентуються:

1. Директивою 2000/60/ ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2000 р. про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики із змінами та доповненнями, внесеними Рішенням 2455/2001/ЄС і Директивою 2009/31/ЄС;
2. Директивою Ради 98/83/ ЄС від 3 листопада 1998 р. про якість води, призначеної для споживання людиною, із змінами та доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) № 1882/2003;
3. Директивою Ради 91/676/ ЄЕС від 12 грудня 1991 р. про захист вод від забруднення, спричиненого нітратами з сільськогосподарських джерел, із змінами і доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) № 1882/2003.

Згідно базових принципів Директиви 2000/60/ ЄС (Рамкової водної директиви – ВРД) управління кожним виділеним річковим басейном здійснюється на основі «Плану управління річковим басейном», який повинен містити аналіз стану басейну та чітку програму заходів для досягнення у встановлені терміни основної мети – доброго стану водних об'єктів, як поверхневих, так і підземних, що містяться на його території.

Головною метою ВРД є запобігання погіршенню стану всіх поверхневих водних об'єктів з метою досягнення ними «доброго» стану. Це стосується й штучних та істотно змінених водних об'єктів, з різницею, що до них висувається вимога досягнення «доброго» екологічного потенціалу. У Директиві встановлені рамки захисту водойм (включаючи внутрішні поверхневі води і підземні води).

Директива 98/83/ ЄС про якість води, призначеної для споживання людиною спрямована на забезпечення захисту здоров'я людей від несприятливого впливу будь-якого забруднення води, призначеної для споживання людиною, гарантуючи, що така вода є безпечною та чистою. Директива встановлює необхідні стандарти для води, призначеної для споживання людиною. Загалом, 48 мікробіологічних та хімічних показників підпадає нормуванню у воді. Вимоги Директиви застосовуються до питної води з усіх систем водопостачання, що обслуговують понад 50 осіб або поставляють більше 10 м³/добу, а також для питної води з цистерн, питної води в пляшках або контейнерах, води, що використовується в харчовій промисловості тощо.

Вимоги Директиви застосовуються до питної води з усіх систем водопостачання, що обслуговують понад 50 осіб або поставляють більше 10 м³/добу, а також для питної води з цистерн, питної води в пляшках або контейнерах, води, що використовується в харчовій промисловості тощо.

Директива Ради 91/676/ЄЕС про захист вод від забруднення, спричиненого нітратами з сільськогосподарських джерел спрямована на запобігання забрудненню підземних і поверхневих вод нітратами з сільськогосподарських джерел шляхом стимулювання застосування кодексів кращих методів ведення сільськогосподарських робіт.

Директива нерозривно пов'язана з Водною Рамковою Директивою ЄС та є одним з ключових інструментів для запобігання забрудненню вод від сільськогосподарської діяльності. Виконання Директиви повинно здійснюватися у декілька етапів. Відповідно до Директиви, держави – члени ЄС мають:

- визначити поверхневі і підземні води, які піддаються забрудненню або для яких є ризик забруднення, на основі процедур та критеріїв, детально викладених у Директиві;
- визначити уразливі зони для кожного водного об'єкту;
- розробити кодекси кращих методів ведення сільськогосподарських робіт для застосування аграріями на добровільній основі;
- розробити Плани дій для їх обов'язкового впровадження аграріями у зонах, уразливих до забруднення нітратами. Ці плани повинні містити заходи з кодексів кращих методів ведення сільськогосподарських робіт, а також додаткові заходи, метою яких є обмеження внесення в ґрунт мінеральних і органічних добрив, що містять азот, а також внесення в ґрунт органічних добрив;
- проводити національний моніторинг та звітність. Кожні чотири роки держави-члени ЄС мають звітувати щодо концентрацій нітратів у підземних та поверхневих водах; евтрофікації поверхневих вод; оцінки впливу Планів дій на якість води та методи ведення сільськогосподарських робіт; перегляду зон, уразливих до забруднення нітратами та відповідних програм дій.

Головні питання, що регламентуються правовими документами європейського рівня у сфері водних ресурсів стосуються одних із найбільш важливих завдань, що визначені Стратегією розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року та Планом заходів. Враховуючи європейський вектор подальшого розвитку країни й відповідно окремих громад, реалізацію завдань Стратегії та Плану заходів необхідно здійснювати із урахуванням європейських правових вимог.

Основні зобов'язання європейського рівня у сфері управління відходами, що стосуються специфіки території Скороходівської ТГ, регламентуються:

- Директивою 2008/98/ЄС про відходи (рамкова);
- Директивою 1999/31/ЄС про захоронення відходів.

Рамкова директива про відходи 2008/98/ЄС встановлює законодавчу базу для поводження з відходами у Співтоваристві. Вона визначає ключові поняття, такі як відходи, утилізація та ліквідація, та встановлює основні вимоги для поводження з відходами, зокрема, обов'язковим для установи або підприємства,

Звіт із стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проєкту «Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року» й Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади Полтавського району Полтавської області на 2024-2027 роки що займається відходами, є наявність дозволу або реєстрації, а держави-члени зобов'язані розробити плани з поводження з відходами.

Рамкова директива також встановлює основні принципи, такі як обов'язок поводитися з відходами так, щоб це не вплинуло негативно на довкілля чи здоров'я людини, заохочення застосовувати ієрархію відходів та, згідно з принципами «оплати забруднювачем», вимога оплати ліквідації відходів власником відходів, попередніми власниками або виробниками продукції, після якої лишилися відходи.

Директива містить вимогу щодо складання Планів управління відходами та Програм запобігання утворенню відходами. Плани поділяються на державні, регіональні і місцеві. Плани управління відходами мають бути спрямовані на досягнення сталого управління відходами, дотримання принципів управління відходами та містити чіткий аналіз потоків відходів і напрями управління ними, конкретні цілі.

Директива Ради 1999/31/ЄС щодо полігонів захоронення відходів орієнтує на запобігання або зменшення, наскільки це можливо, негативного впливу на навколишнє середовище від захоронення відходів завдяки запровадженню суворих технічних вимог до відходів та полігонів. Директива призначена для запобігання або зменшення несприятливих наслідків захоронення відходів для навколишнього середовища, зокрема для поверхневих та підземних вод, ґрунту, повітря та здоров'я населення. У ній визначаються різні категорії відходів (побутові відходи, небезпечні відходи, безпечні відходи та інертні відходи), її дія поширюється на всі полігони (зокрема, в українській практиці й на категорію звалищ), визначені як об'єкти захоронення відходів у наземних або підземних горизонтах.

Головні питання, що регламентуються директивними документами ЄС у сфері управління відходами стосуються одних із найбільш важливих завдань, що визначені Стратегією розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року та Планом заходів. Враховуючи європейський вектор подальшого розвитку країни й відповідно окремих громад, реалізацію завдань Стратегії та Плану заходів необхідно здійснювати із урахуванням європейських правових вимог.

Таким чином, Стратегія розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року орієнтована на врахування головних принципів міжнародного права у сфері охорони довкілля, використання природних ресурсів та сталого розвитку територій, реалізація яких здійснюється через відповідність головним цілям державної політики в даній сфері.

5.2 Аналіз зобов'язань у сфері охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, встановлених на національному рівні

Базовими документами на даний час в Україні, що на державному рівні регламентують зобов'язання у сфері охорони довкілля та створення безпечних умов життєдіяльності людей, що повинні враховуватись при прийнятті рішень на місцевому рівні, є наступні:

1. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 16, ст.70)
2. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, № 41, ст.546)
3. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» (Документ 2059-VIII, поточна редакція від 07.09.2023)
4. Закон України «Про управління відходами» (Документ 2320-IX, від 09.07.2023)
5. Закон України «Про благоустрій населених пунктів» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 49, ст.517)
6. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Документ 280/97-ВР, поточна редакція від 03.08.2023)
7. Закон України «Про основи містобудування» (Документ 2780-XII, поточна редакція від 31.03.2023)
8. Указ Президента України №722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» (Документ 722/2019, поточна редакція від 30.09.2019)
9. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2021 р. № 443-р «Про затвердження Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року» (Документ 443-2021-р, від 21.04.2021)
10. Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 №820-р).

Згідно із Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» метою національної екологічної політики є стабілізація і поліпшення стану навколишнього природного середовища України шляхом інтеграції екологічної політики до соціально-економічного розвитку України для гарантування екологічно безпечного природного середовища для життя і здоров'я населення, впровадження екологічно збалансованої системи природокористування та збереження природних екосистем.

Державна екологічна політика України на період до 2030 року спрямована на досягнення наступних стратегічних цілей:

Ціль 1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва.

Ціль 2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України.

Ціль 3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України.

Ціль 4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення.

Ціль 5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління.

Аналіз відповідності цілей Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року вище наведеним стратегічним цілям державної екологічної політики представлено у табл. 5.2.

Згідно із Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» як базовим документом у даній сфері визначені завдання, якими регулюються відносини на усіх рівнях в Україні у галузі охорони, використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки, запобігання і ліквідації негативного впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище, збереження природних ресурсів, генетичного фонду живої природи, ландшафтів та інших природних комплексів, унікальних територій та природних об'єктів, пов'язаних з історико-культурною спадщиною.

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначає систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Згідно ст. 19 Закону України «Про основи містобудування», що стосується питань забезпечення сталого розвитку населених пунктів, на стадії розробки й реалізації містобудівної документації суб'єкти містобудівної діяльності зобов'язані дотримуватись основних завдань та заходів щодо забезпечення сталого розвитку населених пунктів та екологічної безпеки територій.

Згідно Закону України «Про благоустрій населених пунктів» базовими питаннями стратегічного розвитку громад є розроблення і здійснення ефективних і комплексних заходів з утримання територій населених пунктів у належному стані, їх санітарного очищення, збереження об'єктів загального користування, а також природних ландшафтів, інших природних комплексів і об'єктів.

Таблиця 5.2

Аналіз відповідності цілей

Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року стратегічним цілям державної екологічної політики, визначеним Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»

Стратегічні цілі державної екологічної політики	Стратегічні цілі Стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади до 2027 року		
	1. Забезпечення якості послуг, комфорту та добробуту у громаді	2. Створення сталих умов для розвитку підприємництва, використання логістичних можливостей та просторового розвитку громади	3. Створення привабливого для життя середовища в громаді за принципами енергоефективності та екологічної безпеки
Ціль 1. Формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва	+	+	++
Ціль 2. Забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України	+	+	++
Ціль 3. Забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України	+	++	0
Ціль 4. Зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення	+	+	++
Ціль 5. Удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління	0	+	+

Примітка: для оцінювання відповідності цілей використовувалася наступна шкала:

- ++ - цілі Стратегії повністю узгоджені зі стратегічними цілями державної екологічної політики;
- + - цілі Стратегії достатньо узгоджені зі стратегічними цілями державної екологічної політики;
- 0 - цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики нейтральні по відношенню одні до одних;
- - цілі Стратегії та стратегічні цілі державної екологічної політики суперечать одна одній та потребують прийняття рішень щодо уточнення цілей цієї Стратегії.

Згідно Закону України «Про управління відходами» та Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року одними із важливих

Звіт із стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проєкту «Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року» й Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади Полтавського району Полтавської області на 2024-2027 роки

напрямів розвитку громад є організація діяльності щодо запобігання утворенню, зменшення обсягів утворення відходів, зниження негативних наслідків від діяльності з управління відходами, сприяння підготовці відходів до повторного використання, рециклінгу і відновленню з метою запобігання їх негативному впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище.

Згідно «Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року» стратегічний розвиток регіонів, громад повинен включати: впровадження освіти в інтересах збалансованого (сталого) розвитку, екологічної освіти та виховання, просвітницької діяльності з метою формування в суспільстві екологічних цінностей і підвищення його екологічної свідомості; розвиток партнерства між секторами суспільства з метою залучення до планування і реалізації природоохоронної політики усіх заінтересованих сторін та забезпечення участі громадськості у прийнятті управлінських рішень у сфері охорони навколишнього природного середовища та природокористування; впровадження інструментів сталого споживання і виробництва; зменшення втрат біологічного та ландшафтного різноманіття; збільшення та розширення територій природно-заповідного фонду; забезпечення сталого використання та охорони земель, покращення стану уражених екосистем та сприяння досягненню нейтрального рівня деградації земель, підвищення рівня обізнаності населення, землевласників і землекористувачів щодо проблем деградації земель тощо.

Враховуючи цілі сталого розвитку України на період до 2030 року, сталий розвиток населених пунктів створення повноцінного життєвого середовища на основі раціонального використання ресурсів, технологічного переоснащення і реструктуризації підприємств, удосконалення соціальної, виробничої, транспортної, комунікаційно-інформаційної, інженерної інфраструктури.

Однією із складових сталого розвитку є екологічна безпека територій, що передбачає при прийнятті будь-яких рішень стосовно використання території дотримуватись встановлених природоохоронним законодавством вимог щодо охорони навколишнього природного середовища, збереження та раціонального використання природних ресурсів, санітарно-гігієнічних вимог щодо охорони здоров'я людини, здійснення заходів для нейтралізації, відновлення або переробки відходів.

Практичним механізмом виконання зобов'язань, регламентованих вище зазначеними законодавчо-нормативними документами національного рівня, є механізм узгодження даних зобов'язань з актуальними питаннями, що потребують вирішенням на місцевому рівні в Скороходівській селищній громаді в процесі реалізації операційних цілей та виконання завдань Стратегії розвитку громади та Плану заходів.

5.3. Аналіз зобов'язань у сфері охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, встановлених на регіональному рівні

Зобов'язання регіонального рівня щодо охорони довкілля та забезпечення безпечних умов проживання населення, які враховані у Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року, визначаються Стратегією розвитку Полтавської області на 2023 – 2027 роки, що затверджена рішенням планерного засідання п'ятої сесії обласної ради восьмого скликання від 06.07.2021 року № 188.

Стратегія розвитку Скороходівської громади має достатньо тісний зв'язок із Стратегією розвитку Полтавської області та відповідність між більшістю операційних цілей.

Водночас Стратегія розвитку Скороходівської селищної територіальної громади враховує унікальність громади та її потреби в розвитку, отже містить власні цілі та завдання розвитку громади.

Результати аналізу узгодженості між операційними цілями Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року та операційними цілями Стратегії розвитку Полтавської області на 2023 – 2027 роки представлено у табл. 5.3.

Таблиця 5.3

**Аналіз відповідності операційних цілей
Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року
операційним цілям Стратегії розвитку Полтавської області на 2021-2027 роки**

Операційні цілі розвитку Полтавської області 2021-2027	Операційні цілі Стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади до 2027 року											
	1.1.Доступна і якісна освіта	1.2.Доступна медицина і здоровий спосіб життя	1.3.Розвиток спроможностей для громадської активності жителів громади, молоді	1.4.Цифрова трансформація громади	1.5.Соціальний захист населення.	2.1.Ефективне планування та управління просторовим розвитком	2.2. Інвестиційна привабливість громади	2.3.Ефективний бізнес та підтримка розвитку МСП	3.1. Покращення благоустрою населених пунктів та громадська безпека	3.2. Збереження та відтворення довкілля, раціональне використання ресурсів	3.3. Оновлення діючої мережі доріг	3.4. Заходи щодо енергоефективності
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Стратегічна ціль 1. Висока якість життя, комфортні і безпечні умови та добробут												
Операційна ціль 1.1. Здорове населення області з максимальною тривалістю активного періоду життя		+	+									
Операційна ціль 1.2. Універсальна система соціального захисту населення та безпечні умови життя					+							
Операційна ціль 1.3. Сучасний освітній простір як базис для задоволення потреб суспільства та економіки, підвищення правової культури населення	+		+									

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Стратегічна ціль 2. Збалансована інноваційна конкурентоспроможна економіка												
Операційна ціль 2.1. Інноваційний та науковий розвиток економіки області на основі смарт спеціалізації	+			+			+					
Операційна ціль 2.2. Ефективний бізнес та інвестиційна інфра-структура, активізація інвестиційної діяльності							+	+				
Операційна ціль 2.3. Сталий розвиток креативних індустрій, культури та туризму			+						+	+		
Стратегічна ціль 3. Ефективне управління просторовим розвитком, забезпечення балансу екосистем та охорона довкілля												
Операційна ціль 3.1. Формування єдиного простору високого рівня життя				+		+			+	+	+	
Операційна ціль 3.2. Інфраструктурний розвиток територій та пріоритетна увага сільській місцевості						+			+			+
Операційна ціль 3.3. Раціональне та екологічнобезпечне господарювання						+			+			+
Операційна ціль 3.4. Збереження та відтворення якості довкілля									+	+		

Примітка: для оцінювання відповідності цілей використовувалася наступна шкала:

- + - операційні цілі Стратегії узгоджені з операційними цілями Стратегії розвитку Полтавської області на 2021-2027 роки;
- - операційні цілі Стратегії та операційні цілі Стратегії розвитку Полтавської області на 2021-2027 роки суперечать одна одній та потребують прийняття рішень щодо уточнення цілей цієї Стратегії.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

При реалізації заходів Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року та Плану заходів із реалізації даної Стратегії можливі прояви негативних впливів на довкілля, які можуть супроводжуватись появою прямих та опосередкованих наслідків, як для окремих компонентів довкілля, так і сукупним впливом на природні процеси та комплекси.

З метою запобігання імовірним негативним наслідкам, що можуть супроводжувати реалізацію окремих завдань Стратегії та заходів, перш за все, при плануванні будівництва, реконструкції чи модернізації промислових та господарських інфраструктурних об'єктів, на стадіях їх проєктування має бути проведена оцінка впливу на навколишнє середовище відповідно до вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Відповідно прогнозується, що наслідки для здоров'я населення, в результаті реалізації завдань даної Стратегії будуть мати більше опосередкований характер через прямі впливи інфраструктурних об'єктів на компоненти довкілля.

Тому в ході стратегічної екологічної оцінки були оцінені ймовірні наслідки впливу запланованих видів діяльності Стратегією та Планом заходів на різні компоненти довкілля та здоров'я населення за контрольованим переліком ознак, що у систематизованому вигляді наведено у таблиці 6.1.

Антропогенними чинниками змін на час розроблення Стратегії на територій Скороходівської селищної громади є:

- 1) діючі агропромислові підприємства та інші об'єкти господарської діяльності, що здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, скидання стічних вод у водойми, утворення промислових та побутових відходів, що розміщуються у навколишньому середовищі;
- 2) автомобільний транспорт, який є також джерелом викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та шумового впливу на прилеглі житлові зони;
- 3) комунальні водогони, які знаходяться здебільшого в незадовільному стані, а тому потребують капітального ремонту й реконструкції споруд водопостачання;
- 4) відсутність системи централізованого водовідведення й потужностей з очищення стічних вод, що призводить до потрапляння неочищених стічних вод у навколишнє середовище;
- 5) здійснення водовідведення через децентралізовані системи (вигрібні ями та септики), що суттєво погіршують санітарних та екологічний стан територій населених пунктів;
- 6) неконтрольована якість води, що використовується для потреб питного водопостачання, перш за все, децентралізованого;

- 7) нераціональне використання земельних ресурсів громади та втрати родючого шару ґрунтів;
- 8) відсутність повного охоплення населення громади послугою із збирання твердих побутових відходів, що призводить до ризику утворення стихійних сміттєзвалищ на території громади й як слідство погіршення екологічної ситуації та рекреаційної привабливості громади;
- 9) недосконалість системи поводження з відходами в громаді, зокрема, видалення побутових відходів на неорганізовані згідно діючих вимог законодавства сміттєзвалища;
- 10) недостатнє охоплення території громади з природними та напівприродними комплексами охороною в системі територій та об'єктів природно-заповідного фонду (на території громади функціонує лише два об'єкти природно-заповідного фонду при наявності ресурсів і можливостей);
- 11) збіднення та втрати біорізноманіття в межах території громади (недостатньо вивчено й інвентаризовано природне біорізноманіття на рівні видів, угруповань, біотопів, ландшафтів, зокрема й раритетне);
- 12) порушення природних комплексів, зокрема зміна біотопів (повне знищення або зміна) як наслідок прямого або опосередкованого антропогенного впливу;
- 13) синантропізація та адвентизація рослинного та тваринного світу через збільшення кількості синантропних (сегетальних і рудеральних) видів рослин і тварин і їх популяцій як наслідок порушення й змін біотопів та нераціональне використання земель;
- 14) зменшення повноводності річок через порушення їх гідрорежиму, викликане зарегулюванням їх русел та проведеною осушувальною меліорацією боліт на них;
- 15) евтрофікація водойм, у тому числі й природних, викликана забрудненням води через скиди стічних вод та змивів із сільськогосподарських угідь (наслідок тотального й науково необґрунтованого земель долин річок, насамперед, заплав);
- 16) відсутність або фрагментованість водоохоронних зон річок;
- 17) недостатній рівень забезпечення населення рекреаційними послугами та облаштованими зонами відпочинку при значному потенціалі рекреаційних ресурсів;
- 18) недостатній рівень екологічного просвітництва, який потрібно забезпечити реалізуючи концепцію безперервної екологічної освіти з місцевими жителями громади, а також із групами рекреантів.

Суттєвим чинником природного характеру, що вже на сьогодні негативно впливає на умови проживання й здоров'я людей в громадах та області в цілому, є

Звіт із стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проєкту «Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року» й Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади Полтавського району Полтавської області на 2024-2027 роки зміни клімату. Однак Стратегією Скороходівської громади не враховано цей чинник, оскільки це передбачає окрему розробку та реалізацію програми адаптації до змін клімату на рівні Полтавської області. Разом з тим, реалізація передбачених в Стратегії Скороходівської громади завдань, спрямованих на ліквідацію несанкціонованих сміттєзвалищ внесуть вагомий внесок в зменшення неконтрольованих емісії парникових газів в атмосферне середовище й відповідно позитивно вплинуть на кліматичні процеси.

Вище перелічені антропогенні чинники й події є фактичними або потенційними причинами ризиків, які викликають зміни або можуть протягом певного часу викликати ймовірні наслідки для довкілля й здоров'я населення Скороходівської громади.

Аналіз запланованих завдань Стратегії й Плану заходів свідчить про можливість досягнення кумулятивного позитивного ефекту за рахунок поетапної реалізації взаємопов'язаних заходів та стратегічного комплексного планування розвитку громади. Відповідно це дозволить досягти головного очікуваного результату – створення комфортних умов для проживання і відпочинку у Скороходівській громаді, залучення інвестицій та розвитку добробуту усієї громади.

За результатами проведеного аналізу значного негативного впливу під час реалізації планованої діяльності Стратегією на довкілля та здоров'я населення не передбачається.

Таблиця 6.1

Протокол ідентифікації ймовірного впливу запланованих завдань Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року та Плану заходів із реалізації даної Стратегії на довкілля та здоров'я людей та відповідний масштаб й часові межі прогнозованих наслідків

№	Чи може реалізація планованої діяльності спричинити:	Негативний вплив			Часові межі та масштаб прогнозованих наслідків	Пом'якшення ситуації, що існує	Коментар
		Так (неприйнятний або неприпустимий ризик)	Ймовірно (середній ризик)	Ні (прийнятний або незначний ризик)			
1	2	3	4	5	6	7	8
Повітряне середовище							
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел	-	-	+	місцевого масштабу, короткотермінові наслідки	-	В процесі будівництва нових інфраструктурних об'єктів або реконструкції існуючих в результаті використання будівельної та іншої спецтехніки можуть збільшитися обсяги викидів в атмосферу, але це буде мати короткочасний ефект в локальній зоні, що відповідно не суттєво вплине на стан атмосферного повітря.
2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел	-	-	+	місцевого масштабу, короткотермінові наслідки	+	За рахунок планування завдання щодо проведення капітальних і поточних ремонтів доріг в межах громади, а значить покращення якості дорожнього покриття, буде спостерігатися помякшення ситуації із загазованістю прилеглих територій до автомагістралей.
3	Погіршення якості атмосферного повітря	-	-	+	місцевого масштабу, короткотермінові наслідки	+	В результаті реалізації запланованих заходів (поетапної ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ, створення умов для переходу на альтернативні джерела енергії для обслуговування соціально-адміністративних та комунальних будівель, проведення капітальних і поточних ремонтів доріг тощо) поступово зменшиться кількість джерел та неконтрольованих обсягів емісій забруднюючих речовин в атмосферу.

1	2	3	4	5	6	7	8
4	Появу джерел неприємних запахів	-	-	+	локального масштабу, середньотермінові наслідки	+	В результаті запланованого закриття значної кількості сміттєзвалищ будуть ліквідовані площадні джерела неприємних запахів. Поява нових джерел неприємних запахів може бути пов'язана із збиранням й перевезенням побутових відходів на об'єкт переробки за межі громади та впровадженням технічних рішень із оброблення ресурсоцінних компонентів побутових відходів для їх подальшого відновлення, але при цьому буде використовуватися спеціалізоване обладнання й техніка, що дозволить мінімізувати вихід неприємних запахів на зовні.
Кліматичні зміни							
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату	-	-	-	-	-	В рамках Стратегії не плануються завдання й заходи, що можуть вплинути на метеорологічні процеси в атмосфері та викликати локальні чи регіональні зміни клімату.
6	Вплив на зміну клімату (збільшення викидів парникових газів)	-	-	+	локального масштабу, середньотермінові наслідки	+	Поетапна реалізація завдання, спрямованого на ліквідацію несанкціонованих сміттєзвалищ, дозволить поступово зменшувати кількість площадних джерел утворення парникових газів в атмосферне середовище й відповідно це позитивно вплине на кліматичні процеси.
7	Пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптація до них	-	-	+	Місцевого та регіонального масштабу, у середньостроковій перспективі	+	Заплановане в Стратегії поетапне зменшення кількості відходів, що направляються на видалення, та поетапне закриття місць видалення побутових відходів дадуть можливість в середньостроковій перспективі зменшити емісії забруднюючих речовин, що нормалізує фізико-хімічний стан атмосфери й пом'якшить наслідки зміни клімату.

1	2	3	4	5	6	7	8
Водні ресурси							
8	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни стану будь-якого поверхневого водного об'єкту	-	-	-	Усунення наслідків місцевого масштабу, пов'язані зі стійким впливом на водний об'єкт та водну екосистему	+	В рамках Стратегії не плануються заходи й будівництво об'єктів, що можуть негативно вплинути на стан будь-якої поверхневої водойми. Навпаки в Плані заходів заплановано проведення розчистки, покращення водності та екологічного стану р. Свинківка на ділянці в межах с.Нова Кочубеївка Скороходівської селищної ТГ Полтавського району Полтавської області, реалізація чого дозволить покращити не лише екологічний стан річки Свинківка й усієї водної екосистеми та зберегти її біорізноманіття. Реалізація запланованого заходу з розроблення проєктів землеустрою щодо відведення прибережних смуг водних об'єктів дозволить здійснювати контроль за умови утримання прибережних смуг та здійснити роботи із благоустрою прибережних смуг навколо водних об'єктів за для їх збереження та відновлення природного біорізноманіття водоохоронних зон.
9	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок	-	+	-	Довгострокові наслідки місцевого масштабу, можуть бути пов'язані із неповною ліквідацією місць видалення відходів, що здійснюють негативний вплив на водні ресурси	+	В рамках Стратегії не планується будівництво об'єктів, що можуть негативно вплинути на гідрологічний та гідрохімічний режим малих річок та інших водойм. Навпаки заплановане поетапна ліквідація сміттєзвалищ, що негативно впливають на гідрологічний та гідрохімічний режими водних ресурсів у місцях їх розташування. Ті звалища ТПВ, що залишаються як тимчасові необхідні об'єкти, знаходяться на достатній віддаленості від водоохоронних зон малих річок й тому будуть здійснювати мінімальний негативний вплив на їх стан.
10	Зміни напрямку або швидкості потоків підземних вод	-	-	-	-	-	В рамках Стратегії не плануються завдання й заходи, що можуть вплинути на зміну напрямку та швидкість потоків підземних вод.

1	2	3	4	5	6	7	8
11	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)	-	-	+	Місцевого масштабу, довготривалі наслідки / потребують постійного моніторингу стану підземних вод	+	За рахунок виконання заходів із захисту джерел питного водопостачання від шкідливого впливу суб'єктів господарювання та об'єктів, що створюють загрозу забруднення вод, а також реконструкція каналізаційно-насосної станції у смт Скороходове, поступово зменшить ореол забруднення підземних вод, у тому числі питних, що позитивно вплине на відновлення обсягів питних водних ресурсів.
12	Забруднення підземних водоносних горизонтів	-	+	-		+	В наслідок переважання у громаді системи децентралізованого водовідведення (вигрібні ями, септики) здійснюється безпосередній негативний вплив на стан підземних водоносних горизонтів, який є постійним й довготривалим. Однак в Стратегії заплановане будівництво, реконструкція, капітальний ремонт об'єктів водопостачання та водовідведення, що дозволить локалізувати та зменшити негативний вплив на водоносні горизонти.
13	Виникнення загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних із зміною гідрологічного режиму території (зокрема таких, як паводки або підтоплення)	-	-	+	Локального характеру з можливістю передбачення й мінімізації, короткотривалі наслідки	+	В рамках Стратегії не планується будівництво об'єктів, що можуть негативного вплинути на гідрологічний режим території. Навпаки запланований захід з розроблення проєктів землеустрою щодо відведення прибережних смуг водних об'єктів дозволить підтримувати належний стан земель навколо водойм й відповідно мінімізувати загрози для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних із зміною гідрологічного режиму водойм й прилеглих територій.
14	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води	-	-	+	Місцевого масштабу, у середньостроковій перспективі	+	В рамках Стратегії планується будівництво, реконструкція, капітальний ремонт об'єктів водопостачання та водовідведення, зокрема, каналізаційно-насосної станції та очисних споруд, в результаті функціонування яких будуть здійснюватися скидання стічних вод у поверхневі водойми, мінімізація обсягів яких буде забезпечена за рахунок застосування сучасних технологій очищення (фізико-хімічного, біологічного).

1	2	3	4	5	6	7	8
15	Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти	-	-	-	-	-	В рамках Стратегії не планується будівництво об'єктів та проведення заходів, що можуть призвести до збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти.
16	Значне зменшення кількості води, що використовується для водопостачання населенню	-	+	-	Місцевого масштабу, довготривалі наслідки / потребують постійного моніторингу стану підземних вод	+	В результаті неконтрольованого забруднення органічними та хімічними речовинами підземних горизонтів та поверхневого стоку в місцях розташування вигрібних ям і сптиків та в районах розташування сміттєзвалищ й худобомогильників (сmt Скороходове та с.Филепково) ймовірно зменшення обсягів вод, придатних для водопостачання населенню. Тому в рамках Стратегії заплановані заходи із забезпечення якісною питною водою сільські населені пункти, ремонт споруд водозабезпечення, розширення мереж водогонів та спорудження додаткових артезіанських свердловин.
17	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод	-	+	-	Довгострокові наслідки місцевого масштабу	+	В громаді централізоване водовідведення від декількох багатоквартирних будівель здійснюється по самотпливній каналізації у відстійник колишнього цукрового заводу, планується реконструкція каналізаційно-насосної станції, що зможе забезпечити стабільну роботу каналізаційної системи.
18	Деградація водних природних об'єктів (зникнення малих водотоків, обміління малих річок), збіднення водного та навколоводного біорізноманіття	-	+	-	Місцевого масштабу, довготривалі наслідки / потребують постійного моніторингу стану водних об'єктів та їх біорізноманіття	+	На території громади водні об'єкти (річки, болота, ставки, водосховище) зазнають деградації, а то й повністю зникають, що призводить до змін у структурі та втрат біорізноманіття. Відповідно Планом заходів заплановано проведення паспортизації водних об'єктів, інвентаризації земель водного фонду, заходи з покращення екологічного стану малих річок, зокрема р. Свинківка, та роботи з благоустрою прибережних смуг навколо водних об'єктів та водоохоронних зон, сприяти відновленню природного біорізноманіття водоохоронних зон та заплавл річок. Такий підхід сприятиме територіальній організації водоохоронних зон та забезпеченню їх екологічної стабілізації.

1	2	3	4	5	6	7	8
Управління відходами							
19	Збільшення кількості утворення твердих побутових відходів	-	+	-	Довгострокові наслідки регіонального масштабу	+	Суттєве збільшення можливе при умові зростання чисельності населення й рівня його благополуччя. В Стратегії заплановані заходи із запровадження системи роздільного збирання ТПВ з метою відокремлення й подальшого використання відходів у якості вторинної сировини, що дозволить зменшити обсяги тих відходів, які потребують переробки або захоронення.
20	Збільшення кількості накопичення та видалення на полігони й звалища ТПВ промислових відходів	-	-	+	Короткочасні наслідки місцевого масштабу	-	В рамках Стратегії не планується створення нових об'єктів видалення промислових відходів. При розвитку агропромислового комплексу громади, що заплановано Стратегією, є вирогідність утворення додаткових видів й обсягів агропромислових відходів, однак дані відходи згідно вимог законодавства будуть направлятися на відновлення.
21	Спорудження нових об'єктів поводження з відходами, що можуть мати значний вплив на довкілля	-	+	-	Середньотривалі наслідки місцевого масштабу	+	В рамках Стратегії не планується на території громади створення нових об'єктів поводження з відходами, навпаки згідно рішень проєкту Регіонального плану управління відходами запланований на перспективу варіант вивезення залишкових відходів після відокремлення вторсировини на перероблення. В результаті реалізації завдання «розширення послуги із збирання та вивезення твердих побутових відходів із охопленням усіх населених пунктів громади, ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ» планується ліквідувати значну кількість сміттєзвалищ, що мають значний вплив на довкілля.
22	Утворення та накопичення радіоактивних відходів	-	-	-	-	-	В рамках Стратегії не планується створення об'єктів накопичення та видалення радіоактивних відходів. На території громади відсутні об'єкти накопичення та видалення радіоактивних відходів.

1	2	3	4	5	6	7	8
Земельні ресурси							
23	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару	-	+	-	довготривалі наслідки місцевого масштабу	+	Можливі процеси погіршення механічних, фізичних та біологічних характеристик ґрунтів унаслідок здійснення агропромислової діяльності, нераціонального використання земельних ресурсів та експлуатації сміттєзвалищ. В рамках Стратегії заплановане завдання з розроблення технічних документацій щодо інвентаризації земельних ділянок водного фонду, лісового фонду; розроблення паспортів водних об'єктів, що перш за все, передбачає забезпечення умов раціонального використання земельних, водних та лісових ресурсів.
24	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів	-	+	-	довготривалі наслідки регіонального значення	+	На території громади функціонує значна кількість об'єктів аграрної сфери, що використовують земельні ресурси, в результаті діяльності яких можуть землі піддаватися впливам вітрової та водної ерозії. Тому в Стратегії передбачено реалізацію завдання з підтримки перспективних напрямів розвитку промисловості та АПК (в т.ч. органічно чистого виробництва, сучасних форм кооперативів), що орієнтовані на раціональне використання земельних ресурсів та збереження ґрунтів та показників їх родючості з метою попередження втрати площ родючих земель. Ліквідація значної кількості сміттєзвалищ теж дозволить частково вирішити існуючу проблему хімічного й бактеріологічного забруднення ґрунтів у зонах впливу цих об'єктів, особливо на територіях у низовинних заплавах місцевостях, на схиліх територіях та поблизу водотоків.

1	2	3	4	5	6	7	8
25	Зміни в топографії або характеристик рельєфу	-	-	+	довготривалі наслідки місцевого значення	+	В рамках Стратегії не планується створення об'єктів, що можуть призвести до порушення цілісності ландшафтних комплексів та зміни в топографії або характеристик рельєфу. В Стратегії заплановане завдання з розроблення комплексної схеми планування території Скороходівської ТГ, що перш за все, передбачає розроблення топогеодезичного знімання та схеми планування території громади.
26	Виникнення таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність геологічної структури	-	-	-	-	-	Полтавський регіон знаходиться в зоні відносно сейсмічної стабільності. В рамках Стратегії не планується створення об'єктів, що можуть призвести до виникнення загроз, пов'язаних із нестабільністю геологічної структури.
27	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, планованій практиці використання земель	-	-	+	довготривалі наслідки місцевого масштабу	+	Одним із головних природних ресурсів громади є земельні ресурси, а розвиток громади зажди пов'язаний із створенням нових інфраструктурних об'єктів, що потребує переведення земель в інше цільове призначення (землі виробництва, комунальної власності тощо) на довготривалий період. Наявність таких об'єктів та зростання їх площ призводить до розвитку процесів урбанізації. У той же час в рамках Стратегії заплановані завдання із розроблення комплексної схеми планування території Скороходівської ТГ та інвентаризації земельних ділянок, що дозволить забезпечити раціональність використання земельного, водного, лісового фонду у довгостроковій перспективі.

1	2	3	4	5	6	7	8
28	Виникнення конфліктів чи соціальної напруги, пов'язаних з земельними ресурсами	-	-	+	короткотривалі наслідки місцевого масштабу	+	Створення нових інфраструктурних об'єктів та відповідне переведення земель в інше цільове призначення на початкових етапах може призводити до виникнення конфліктів і соціальної напруги в громаді, пов'язаної із земельними ресурсами, перш за все, на стадії визначенні ділянок для їх будівництва. Далі напруження буде спадати, оскільки в стратегії заплановане завдання щодо впровадження механізмів та інструментів залучення інвестиційних ресурсів, яке передбачає пошук оптимальних рішень з точки зору розвитку громади.
Об'єкти природно-заповідного фонду, екомережа та біорізноманіття							
29	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)	-	+	-	довготривалі наслідки регіонального масштабу	+	Безпосередня близькість інфраструктурних об'єктів господарювання, орних земель, які інтенсивно обробляються (заорюються, забур'янені, на які вносяться пестициди, які удобрюються та ін.), а також сміттєзвалищ до існуючих чи перспективних об'єктів природно-заповідного фонду значно знижує їх рекреаційні, екологічні та природоохоронні функції. У той же час запланована ліквідація сміттєзвалищ дозволить вивільнити землі, які можуть бути відтворювальними ділянками для біорізноманіття та потенційними об'єктами (чи складовими частинами новостворюваних об'єктів) ПЗФ. Це також дозволить знизити екологічну напругу й забезпечити від екологічних ризиків та загроз (спонтанні загорання, несанкціоновані підпали, поширення забруднень механічного, хімічного та біологічного характеру) території існуючих об'єктів і територій природно-заповідного фонду, які знаходяться в безпосередній близькості від інфраструктурних об'єктів господарювання чи об'єктів видалення відходів.
30	Негативний вплив на екомережу	-	+	-	довготривалі наслідки регіонального масштабу	+	Територіальне та функціональне упорядкування інфраструктурних об'єктів господарювання дозволить екологічно обґрунтовано спланувати (уточнити) схеми локальних екомереж на рівні громади й ефективно

							розбудовувати регіональну екомережу. Заплановані заходи щодо підтримання та відновлення гідрорежиму малих річок сприятиме відновленню природного біорізноманіття на видовому, ценотичному та біотопічному рівнях. Запланована ліквідація сміттєзвалищ дозволить уникнути екологічних ризиків і загроз для структурних елементів екомережі (біоцентрів, ключових територій, екокоридорів, буферних зон) та біорізноманіття в цілому на ландшафтному, екосистемному, ценотичному, видовому та популяційному рівнях.
31	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві	--	+		довготривалі наслідки регіонального масштабу	+	Важливими є проведення суміжних заходів із запланованими щодо створення санітарно-захисних та буферних зон навколо інфраструктурних об'єктів господарювання. Необхідно також роз'яснити та зобов'язати землевласників і землекористувачів дотримуватися норм господарювання щодо сільськогосподарських земель у відношенні визначення і створення буферних зон на ділянках, що межують із природними та напіприродними угіддями (створення буферних зон із багаторічних насаджень та культур, збереження польових проїздних шляхів, утримання лісосмуг та ін). Як результат, будуть збережені біотопи і середовища існування диких тварин у їх природному стані, забезпечено нормальне функціонування ланцюгів живлення та трофічних сіток у природних екосистемах.
32	Порушення або деградація середовищ існування диких видів тварин та рослин	-	+	-	довготривалі наслідки регіонального масштабу	+	
Рекреаційні зони та культурна спадщина							
33	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей	-	-	+	довготривалі наслідки місцевого та регіонального масштабу	+	Наявність промислових об'єктів господарювання, а також сміттєзвалищ, значно знижує рекреаційні показники не тільки їх територій, а й суміжних як на рівні ландшафтів (об'єктів візуального сприйняття), так і їх компонентів (грунтів, водних ресурсів, атмосферного повітря), а також «рекреаційних продуктів» рослинного і тваринного походження. Поблизу зі сільськогосподарськими угіддями, які обробляються хімічними засобами захисту рослин, теж

							значна вірогідність отруєнь, а також знищення біорізноманіття, у тому числі комах-запилювачів, хижих птахів та ін. На території цих об'єктів та в зоні їх впливу є неможливим грибозбирання («тихе полювання»), збирання лікарських рослин, плодів та ін. Однак Стратегією передбачено створення рекреаційних зон для коротко— та довготривалого відпочинку населення та відвідувачів громади.
34	Будь-який вплив на об'єкти історико-культурної спадщини	-	+	-	довготривалі регіонального масштабу	+	Наявність інфраструктурних об'єктів господарювання, а також сміттєзвалищ, має негативний вплив на об'єкти історико-культурної спадщини при безпосередньому їх межуванні (механічне й хімічне забруднення, зниження рівнів естетичної) як прямо, так і опосередковано через зменшення кількості відвідувань рекреантами. Заплановане розроблення комплексної схеми планування території громади дозволить раціонально спланувати взаєморозташування господарських об'єктів та зон рекреації, що значно підвищить рекреаційні показники об'єктів історико-культурної спадщини регіону.
35	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля	-	+	-	різного терміну наслідки місцевого масштабу	+	Зазвичай, інфраструктурні об'єкти господарювання, зокрема сміттєзвалища, часто створюють перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, знижують їх рекреаційну привабливість, появу неестетично прийнятних місць викликають зміну структурних показників і деградацію в цілому біорізноманіття та ін.

1	2	3	4	5	6	7	8
Населення та інфраструктура							
36	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території	-	-	-	Спрямовані на покращення соціально-економічної ситуації на місцевих рівнях у середньостроковій перспективі	+	Заплановане Стратегією завдання щодо підтримки громадських ініціатив з розвитку підприємництва (в т.ч. молодіжного підприємництва) дозволить забезпечити у середньостроковій перспективі забезпечити привабливі умови ведення власної господарської справи, будівництво й створення нових об'єктів інфраструктури в громаді, що дасть можливість створити нові робочі місця, зокрема, попит на кваліфікованих робітників, а це дозволить забезпечити роботою місцеве населення, відповідно знизить міграцію місцевого населення.
37	Суттєвий вплив на існуючу транспортну систему й зміни (ускладнення) в структурі транспортних потоків	-	-	+	короткотривалі наслідки місцевого масштабу	-	Більшість доріг місцевого значення, які здебільшого є ґрунтово-щебеневими, потребують проведення відповідних ремонтних робіт для орагінзації твердого покриття. В Стратегії заплановане завдання з розвитку дорожньої інфраструктури та реконструкції й впорядкування прилеглих територій вздовж доріг і вулиць та дотичної інфраструктури, що дозводить покращити благоустрій та підвищити імідж громади.
38	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень	-	-	-	Передбачені логістичними схемами перевезень на довгострокову перспективу	+	В рамках Стратегії не планується створення нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень. У той же час Стратегією передбачено завдання щодо забезпечення своєчасного вивезення побутових відходів з території громади, для чого у перспективі буде використовуватись спеціальна транспортна техніка, обслуговування якої буде здійснюватись на території іншої громади.

1	2	3	4	5	6	7	8
39	Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?	-	-	+	Спрямовані на покращення доступу населення до цих послуг на довгострокову перспективу	+	Якість коумнальних послуг для селищних громад є одним із ключових складових розвитку. Тому в Стратегії передбачено завдання з оновлення комунальної інфраструктури та покращення якості надання комунальних послуг; розширення послуги із збирання та вивезення твердих побутових відходів із охопленням усіх населених пунктів громади, реалізація яких дозволить значно покращити благоустрій населених пунктів громади.
40	Виникнення будь-яких реальних або потенційних загроз для умов життя та здоров'я людей	-	+	-	довготривалі наслідки місцевого масштабу	+	У Скороходівській громаді наявні об'єкти, фактори й території, що створюють негативний вплив на довкілля та спричиняють ризики для здоров'я населення, зокрема: аварійний стан водогонів; відсутність централізованого каналізування населених пунктів; сміттєзвалища; худомогильники; незадовільний стан малих річок й водойм тощо. Для мінімізації негативного впливу даних об'єктів, факторів й територій на довкілля в Стратегії заплановані заходи контролю за господаоською діяльністю у різних сферах, що дозволить забезпечити й контроль за станом довкілля та умовами життя й здоров'я людей.
Інше							
41	Суттєве вилучення будь-якого невідновлюваного ресурсу?	-	-	+	Місцевого масштабу, довготривалі наслідки	+	В рамках Стратегії навпаки запланована поетапна ліквідація значної кількості сміттєзвалищ, що за умови проведення належної рекультивуації та відновлюваних заходів, може забезпечити повернення значних площ земельних ресурсів у сільськогосподарське та інше цільове використання.
42	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів	-	-	+	Місцевого масштабу, довготривалі наслідки	+	

1	2	3	4	5	6	7	8
42	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?	-	-	+	Місцевого масштабу, довготривалі наслідки	+	Розвиток перспективних напрямів промисловості та АПК потягне за собою потребу у збільшенні споживання енергетичних ресурсів. Однак в рамках Стратегії заплановане завдання щодо створення умов для переходу на альтернативні джерела енергії для обслуговування соціально-адміністративних та комунальних будівель, що в перспективі дасть можливість зменшення споживання значних обсягів традиційних видів палива.
43	Суттєве порушення якості природного середовища?	-	-	+	Місцевого масштабу, довготривалі наслідки	+	В рамках Стратегії планується створення нових інфраструктурних об'єктів, що можуть призвести до доткової урбанізації простору, однак дані прогнозовані не будуть викликати суттєвих порушень якості природного середовища на території громади. Однак в ході проектування даних інфраструктурних об'єктів буде здійснюватись ОВД.
44	Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?	-	-	+	Місцевого масштабу, довготривалі наслідки	+	Розвиток перспективних напрямів промисловості та АПК потягне за собою бути пов'язаний із потребою досягнення короткострокових бізнес-цілей, які можуть ускладнювати досягнення довготривалих цілей із збереження довкілля та раціонального природокористування. Тому важливим є проведення моніторингу реалізації Стратегії та її окремих цілей.
45	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?	-	-	+	- / в залежності від повноти та якості реалізації запланованих заходів	-	Сукупний значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний вплив на добробут людей в громаді, може викликати ситуація не ефективного реалізації запланованих в рамках Стратегії завдань та Плану заходів або не затвердження даної Стратегії й відповідно відсутність її впровадження.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

В ході реалізації Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року можливе виникнення деяких негативних наслідків, більшість із яких має короткочасний ефект на місцевому рівні. Характеристика основних видів впливів під час реалізації завдань Стратегії та відповідні наслідки більш детально прокоментовані у розділі 6 (табл. 6.1).

Для зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків виконання Стратегії та Плану заходів передбачені або планується застосувати наступні заходи:

- опрацювання варіантів міжмуніципального співробітництва громад в рамках Полтавського кластеру за для вирішення питань з управління відходами;
- залучення жителів до планування та управління громадськими просторами;
- проведення інвентаризації земельних ділянок водного фонду, лісового фонду;
- розроблення містобудівної документації та забезпечення її публічності (у тому числі екологічних розділів – Звітів про стратегічну екологічну оцінку);
- забезпечення прозорості ринку землі, дозвільних і погоджувальних процедур;
- підтримка громадських ініціатив населення, молоді, розвиток ефективного партнерства з молодіжними громадськими організаціями;
- підвищення кваліфікації і розвиток професійних компетенцій представників громадянських організацій та суспільства у сфері охорони довкілля та раціонального природокористування;
- впровадження нових форм залучення громадськості до процесу формування і реалізації місцевої політики, у тому числі екологічної;
- створення діалогових майданчиків для обговорення проблем і вироблення рішень серед всіх груп населення, незалежно від статі, віку, стану здоров'я, місця проживання, етнічності, місця проживання, статусу (ВПО та інших);
- створення туристичного іміджу громади, розробка туристичних маршрутів, буклетів, інформаційних матеріалів;
- створення умов для співпраці з міжнародними інвесторами;
- запровадження сучасних форм партнерства, налагодження співпраці селищної ради та бізнесу;
- створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу у сфері поводження з побутовими та агропромисловими відходами;
- здійснення контролю за джерелами питного водопостачання від шкідливого впливу суб'єктів господарювання та об'єктів, що створюють загрозу

забрудненню вод;

- створення механізму підтримки впровадження альтернативної енергетики;
- проведення інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах;
- організація моніторингу за поширенням адвентивних видів рослин і тварин та контроль їх інвазій;
- проведення просвітницьких заходів та публікацій у соціальних мережах та сайті громади інформації з питань поточного стану довкілля;
- проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення, передусім, серед дітей і молоді щодо поводження з побутовими відходами;
- проведення інформаційно-оздоровчих заходів щодо популяризації активного способу життя, формування відповідального ставлення до навколишнього середовища та власного здоров'я;
- здійснення моніторингу виконання стратегічних цілей та заходів Стратегії, порівняння базових та фактичних значень запланованих показників Стратегії.

На всіх етапах реалізації Стратегії та Плану заходів заплановані рішення будуть здійснюватися у відповідності до законодавчих вимог, норм і правил з охорони навколишнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки та раціонального природокористування, головними з яких є:

- Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» (від 25.06.1991, з подальшими доповненнями);
- Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»
- Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (від 21.05.1997, з подальшими доповненнями);
- Законом України «Про житлово-комунальні послуги» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 1, ст.1);
- Закон України «Про благоустрій населених пунктів» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 49, ст.517);
- Закон України «Про співробітництво територіальних громад» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 34, ст.1167);
- Закон України «Про охорону атмосферного повітря» (документ 2707-ХІІ, поточна редакція від 03.01.2023);
- Закон України «Про питну воду та питне водопостачання» (документ 2918-ІІІ, поточна редакція від 07.08.2023);
- Закон України «Про управління відходами» (від 20 червня 2022 року № 2320-ІХ);
- Закон України «Про охорону земель» (Документ 962-ІV, поточна редакція від 18.05.2023);
- Закон України «Про природно-заповідний фонд України» (документ 2456-ХІІ, поточна редакція від 24.08.2023);

- проєкт Закону України «Про території Смарагдової мережі» (від 04.12.2020 № 4461);
- Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 820-р;
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2021 р. № 443-р «Про затвердження Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272 «Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення» та інші.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка

8.1 Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися

Стратегія розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року та План заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади на 2024-2027 роки є документами, які орієнтовані на забезпечення відповідності та сприяння виконання Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та Стратегії розвитку Полтавської області на 2021-2027 роки, а також визначають стратегію розвитку територіальної громади у цілому.

Стратегічним орієнтиром розвитку Скороходівської громади є розвиток її сільськогосподарського та туристичного потенціалу, транспортної інфраструктури, залучення відповідних інвестицій для створення комфортних умов проживання і відпочинку людей та розвитку добробуту громади.

За для реалізації даного стратегічного орієнтиру в Стратегії проаналізовано поточний стан в усіх сферах громади (розділ 2), а саме:

- наявних земельних та природних ресурсів;
- стану навколишнього природного середовища;
- характеристики населення і трудових ресурсів;
- економіки громади та розвитку її головних секторів;
- фінансового стану та бюджету громади;
- транспортної інфраструктури і зв'язку;
- наявної інфраструктури торгівлі та послуг;
- туристичної інфраструктури;
- житлово-комунальної та енергетичної інфраструктури;

– соціальної інфраструктури.

Виходячи з проаналізованої ситуації щодо поточного стану Скороходівської ТГ, найсприятливішим варіантом буде затвердження проєкту Стратегії та Плану заходів. Проте в процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки будуть розглянуті наступні альтернативи:

Альтернатива 1 - «нульовий сценарій», тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження даного документа державного планування.

Альтернатива 2 – поетапне впровадження Стратегії розвитку Скороходівської громади.

При варіанті реалізації альтернативи №1 «нульового сценарію» розглядалася ситуація, при якій проєкт Стратегії Скороходівської селищної територіальної громади до 2027 року та План заходів не затверджується. Цей сценарій можна розуміти як продовження поточних (в тому числі несприятливих) екологічних тенденцій, проаналізованих й описаних у розділах 2, 3 та 4 цього Звіту.

За результатами проведеного аналізу визначено, що в рамках сценарію «нульової альтернативи» подальший збалансований розвиток соціальної, економічної та екологічної складової Скороходівської громади є доволі утрудненим й навіть неможливим. Відповідно «нульова альтернатива» призведе до певної дестабілізації в різних сферах функціонування громади та неефективного використання природних, матеріальних та фінансових ресурсів, погіршення екологічної ситуації у громаді в цілому.

При варіанті реалізації альтернативи №2 розглядався сценарій розвитку громади, який може ґрунтуватися на розроблені декількох галузевих секторальних стратегій (в інвестиційній сфері, у природоохоронній сфері, у сфері житлово-комунального господарства та інших), що безумовно може сприяти вирішенню окремих галузевих проблем, але не забезпечить взаємоузгодженості розвитку громади в різних сферах, а значить може викликати ситуацію розвитку однієї сфери за рахунок іншої, що в кінцевому рахунку значно зменшить загальний позитивний ефект для розвитку громади у цілому.

При варіанті реалізації альтернативи №3: розглядалася ситуація щодо можливої реалізації Стратегії за наступними сценаріями розвитку: інерційним (песимістичним), модернізаційним (реалістичним) та оптимістичним.

Оптимістичний сценарій передбачає комплексну реалізацію завдань Стратегії з їх взаємоузгодженістю та здійсненням моніторингу досягнутих результатів. При даному сценарії прогнозується позитивна динаміка зростання показників соціально-економічного розвитку Скороходівської громади та

Звіт із стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проєкту «Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року» й Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади Полтавського району Полтавської області на 2024-2027 роки повноцінне використання сильних сторін за рахунок ефективного використання наявних в громаді можливостей.

Модернізаційний сценарій розвитку (реальний) передбачає ситуацію, коли громада максимально скористається можливостями розвитку країни, коли громада буде докладати зусилля для збереження своїх позицій, а соціально-економічний стан країни не буде цьому сприяти.

Інерційний сценарій базується на припущеннях, що баланс внутрішніх та зовнішніх факторів впливу на громаду, як суспільне та соціально-економічне явище, залишається незмінним, система змінюється за попереднім алгоритмом, тобто за інерцією. В цілому, суспільно-економічний стан країни та регіону є або нейтральним, або таким, що не сприяє розвитку громади.

Одним із елементів оптимістичного сценарію реалізації даної Стратегії та повноцінного використання сильних сторін Скороходівської громади є впровадження регіональної стратегії управління відходами, яка передбачає поетапний перехід до комплексного управління відходами в області, в рамках створення 4 кластерів управління побутовими відходами. Кластери сформовано з урахуванням нового адміністративного устрою Полтавської області, а саме, меж 4 нових адміністративних районів: Полтавського; Кременчуцького; Миргородського; Лубенського. Скороходівська громада відноситься до Полтавського кластеру Полтавської області.

Відповідно регіональною стратегією управління відходами, а саме проєктом «Регіонального плану управління відходами у Полтавській області до 2030 року», для Скороходівської громади було передбачено рішення з організації системи збирання та вивезення побутових відходів з усіх населених пунктів громади:

- на 1 етапі (сценарій №1) – на паспортизоване звалище ТПВ смт Скороходове;
- на перспективному етапі: вивезення побутових відходів за межі громади на перевантажувальну станцію в смт Чутово (ПС-Чутово) й у подальшому на сортувально-переробний комплекс (СПК Полтавський), що планується на території Полтавської громади.

Реалізація перспективного сценарію у сфері управління побутовими відходами потребує попередньої роботи із обговорення даних питань з громадами-партнерами та підписання угоди про міжмуніципальне співробітництво в даній сфері.

Таким чином, найбільш оптимальною з точки зору подальших можливостей й перспектив розвитку Скороходівської громади є альтернатива № 3, яка передбачає затвердження Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року та Плану заходів щодо її реалізації.

8.2 Опис способу, в який здійснювалася СЕО

Опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення при формуванні Звіту про СЕО, визначалися змістом і характером пропозицій, сформованих у ході розроблення Стратегії розвитку Скороходівської територіальної громади, та з урахуванням сучасних знань і методів оцінювання. З огляду на стратегічний характер такого виду документа державного планування, ключове значення у виконанні СЕО проєкту Стратегії мали методи стратегічного аналізу. Насамперед, доречним виявилось застосування наступних етапів аналізу та методів оцінювання:

- перший етап – це аналітична робота з опрацювання усієї доступної інформації;
- другий етап – складання звіту з СЕО.

Аналітична робота включала наступні етапи:

Назва етапу	Відповідний розділ звіту СЕО
Аналіз контексту планування та цільовий аналіз	розділ 1, розділи 5.1, 5.2, 5.3
Аналіз поточного стану довкілля	розділ 2
Аналіз екологічних проблем на території громади	розділ 4
Оцінка ймовірних впливів та наслідків реалізації Стратегії та Плану заходів	розділ 3, розділ 6 (табл. 6.1)
Цільовий аналіз, з точки зору заходів для запобігання й пом'якшення негативних наслідків	розділ 7
Оцінка альтернативних варіантів й сценаріїв	розділ 8, п. 8.1
Аналіз запланованих заходів з моніторингу виконання Стратегії та Плану заходів	розділ 9

Аналіз контексту планування здійснювався з метою оцінки відповідності запланованих завдань Стратегії й Плану заходів з її реалізації іншим документам державного планування на національному та регіональному рівні, а також законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища, санітарним нормам і правилам України та міжнародним зобов'язанням європейського рівня у розвитку територій. Головним способом здійснення даного аналізу є встановлення зв'язків між проєктом Стратегії та документами європейського рівня в екологічній сфері, документами державного планування у сфері екологічної політики України, документами стратегічного планування регіонального рівня, а також іншими нормативно-правовими документами України.

Аналіз поточного стану довкілля базувався на зборі, систематизації та аналізі усієї доступної інформації про поточний стан довкілля в Скороходівській громаді та Полтавській області. Джерелами інформації були дані самого проєкту Стратегії, додаткові дані державних статистичних звітностей та матеріали

Звіт із стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проєкту «Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року» й Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади Полтавського району Полтавської області на 2024-2027 роки щорічних доповідей про стан довкілля та екологічних паспортів Полтавської області за період 2018-2022рр., матеріали моніторингу та науково-дослідних робіт, інформаційні довідки державних установ, що здійснюють свою діяльність в природоохоронній сфері, в комунальній сфері, інші. Як інструменти аналізу поточного стану використовувалися матриці відповідності, експертні оцінки тощо. Зібрані та проаналізовані дані дали можливість обґрунтувати можливий вплив на навколишнє природне та соціальне середовище та підготувати Звіт про стратегічну екологічну оцінку

Цільовий аналіз був спрямований на виділення головних цільових орієнтирів Стратегії розвитку Скороходівської територіальної громади та визначення переліку чинників змін, що можуть вплинути на досягнення або недосягнення намічених цілей, а також були виділені й проаналізовані заплановані в рамках Стратегії та рекомендовані до застосування заходи, що спрямовані на запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання даного документу.

Оцінка наслідків реалізації Стратегії була спрямована на визначення екологічних та соціальних наслідків (ефектів) для виявлення будь-яких потенційно можливих змін довкілля, у тому числі здоров'я населення, пов'язаних із реалізацією завдань Стратегії. Особливу увагу було приділено аналізу потенційного впливу та наслідків реалізації завдань Стратегії на територіях природоохоронного значення. Крім того, були виділені й проаналізовані ті екологічні проблеми, що пов'язані із існуючою ситуацією в екологічній сфері та сфері благоустрою громади.

Оцінка альтернативних сценаріїв здійснювалась на основі порівняльного аналізу обраних альтернативних сценаріїв (варіантів) рішення про затвердження проєкту Стратегії. Зокрема розглядався так званий «нульовий сценарій», що ґрунтується на повній відсутності будь-яких змін позитивного характеру, направлених на досягнення визначених цілей.

В ході здійснення стратегічної екологічної оцінки проєкту Стратегії та Плану заходів були застосовані логічні і формалізовані методи оцінки.

Серед логічних методів були використані методи експертних оцінок, аналогії, статистичний метод.

Метод експертних оцінок використовувався при відсутності про об'єкт прогнозування достовірних відомостей й коли об'єкт не підлягав математичному аналізу, тоді визначення очікуваних наслідків впливу даного об'єкту/процесу здійснювалося на основі думок кваліфікованих фахівців-експертів.

Метод аналогій використовувався, коли закономірності розвитку одного процесу або проблеми з певними припущеннями можна було перенести на інший процес/проблему, для якої потрібно зробити прогноз.

Статистичний метод ґрунтується на кількісних показниках, які дають можливість зробити висновок про очікувану динаміку розвитку екологічної ситуації як в Скороходівській громаді, так й в Полтавській області, та стан здоров'я населення й про їх окремі показники у майбутньому. При застосуванні даного методу отриманні від різних установ статистично-інформаційні дані щодо ключових екологічних та соціально-екологічних показників оброблялися й на їх основі надавалися висновки щодо очікуваних тенденцій змін у майбутньому та здійснювався прогноз-аналіз можливих впливів видів діяльності, пов'язаних із розвитком громади, на дані показники.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

СЕО не завершується прийняттям рішення про затвердження Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року та Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади на 2024-2027 роки. Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації даних документів, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Відповідно під час реалізації Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року та Плану заходів щодо її реалізації необхідне забезпечення:

- 1) моніторингу ходу реалізації Стратегії й Плану заходів й досягнення тих цільових показників, що визначені Стратегією;
- 2) моніторингу наслідків виконання Стратегії й Плану заходів для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у відповідності до вимог п.5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою КМУ від 16.12.2020 № 1272.

У цілому вищезазначені стадії моніторингу складають єдину процедуру, для якої існує механізм моніторингу реалізації документів державного планування (ДДП) та його впливу на навколишнє середовище й тих змін, що відбуваються в умовах життєдіяльності населення, який передбачає застосування державного контролю за реалізацією положень ДДП й громадського контролю. Результати моніторингу мають бути доведені до відома природоохоронних органів і органів охорони здоров'я, а також громадськості. Вони мають бути доступними й придатними для опрацювання як для органів влади, так й громадськості.

Здійснення моніторингу ходу реалізації Стратегії й Плану заходів забезпечує можливість:

- виділення саме тих наслідків, що відносяться до вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (на один, три-п'ять, 10-15 років, 50-100 років відповідно);
- своєчасного виконання заходів, спрямованих на запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків реалізації Стратегії та Плану заходів для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- виявлення непередбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків реалізації Стратегії й Плану заходів для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Результати моніторингу можуть бути використані для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про стан довкілля, умови життєдіяльності населення та стан його здоров'я у ході реалізації Стратегії;
- використання отриманої інформації для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що Стратегія виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Для забезпечення об'єктивного моніторингу наслідків виконання Стратегії й Плану заходів для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, запропоновано перелік потенційних індикаторів (табл. 9.1).

За результатами щорічного моніторингу кількість індикаторів може бути розширено шляхом включення до моніторингу додаткових показників відповідно до умов реалізації Стратегії.

Для підвищення якості моніторингу та оцінки рівня впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я населення необхідне планування періодичних лабораторних досліджень стану атмосферного повітря, водних ресурсів, ґрунту, що повинні охоплювати житлову, промислову та рекреаційні зони на території Скороходівської громади.

Таблиця 9.1

Потенційні індикатори для здійснення моніторингу наслідків
для довкілля та здоров'я населення
виконання Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року
та Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної
територіальної громади на 2024-2027 роки

№ п/п	Індикатори
	Операційна ціль: Доступна медицина і здоровий спосіб життя
1	Кількість проведених інформаційно-оздоровчих заходів щодо популяризації активного способу життя, формування відповідального ставлення до власного здоров'я
	Операційна ціль: Ефективне планування та управління просторовим розвитком
2	Кількість розроблених/відкоригованих генеральних планів, планів зонування територій населених пунктів громади
3	Кількість розробленої технічної документації щодо інвентаризації земельних ділянок водного фонду, лісового фонду
4	Кількість розроблення паспортів водних об'єктів
	Операційна ціль: Ефективний бізнес та підтримка розвитку МСП
5	Кількість працюючих підприємств малого та середнього бізнесу у сфері поводження з побутовими та промисловими відходами
6	Кількість сільгоспвиробників, що працюють у сфері органічного землеробства або органічного виробництва
	Операційна ціль: Покращення благоустрою населених пунктів та громадська безпека
7	Збільшення кількості населення, що забезпечені якісною питною водою
8	Кількість та/або протяжність побудованих/реконструйованих/відремонтованих об'єктів та мереж водопостачання
9	Кількість реконструйованих споруд водовідведення
10	Площа впорядкованих територій вздовж доріг і вулиць та дотичної інфраструктури
11	Кількість створених об'єктів протипожежної безпеки та цивільного захисту
12	Кількість облаштованих рекреаційних зон для коротко- та довготривалого відпочинку місцевого населення та відвідувачів громади
13	Кількість розроблених туристичних маршрутів
14	Відсоток охоплення населення послугою із збирання змішаних побутових відходів
15	Обсяги відходів, що направлені на видалення
16	Обсяги збирання ресурсоцінних компонентів побутових відходів
17	Обсяги збирання небезпечних відходів
18	Кількість ліквідованих сміттєзвалищ

№ п/п	Індикатори
	Операційна ціль: Збереження та відтворення довкілля, раціональне використання ресурсів
19	Кількість просвітницьких заходів та публікацій у соціальних мережах та сайті громади з питань охорони довкілля й підвищення культури поведінки з відходами серед населення громади
20	Відсоток збільшення площ зелених насаджень загального призначення та лісів
21	Площа розширених існуючих природно-заповідних об'єктів
22	Кількість та площа нових створених об'єктів природно-заповідного фонду
23	Кількість розроблених проєктів землеустрою щодо відведення прибережних смуг водних об'єктів
24	Обсяги проведених робіт за для поліпшення екологічного стану малих річок й водойм
25	Кількість щорічних досліджень стану атмосферного повітря, поверхневих вод, питної води, ґрунтів
	Операційна ціль: Оновлення діючої мережі доріг
26	Обсяги проведених капітальних і поточних ремонтів доріг в межах громади
	Операційна ціль: Заходи щодо енергоефективності
27	Кількість будівель, у яких проведені енергозберігаючі та енергоефективні заходи

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

За результатами проведеної оцінки поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення Скороходівської громади, зокрема на територіях, які ймовірно зазнають впливу, в ході реалізації Стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади на 2024-2027 роки та Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади на 2024-2027 роки, а також прогнозних змін цього стану, можна констатувати про відсутність ймовірності транскордонних наслідків в результаті затвердження Стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади до 2027 року.

Скороходівська селищна територіальна громада не має кордонів, що безпосередньо межують із територіями інших держав. Стратегія розвитку Скороходівської громади не передбачає планування створення об'єктів інфраструктури, які могли би стати джерелами транскордонного впливу, що відповідно унеможлиблює ймовірні наслідки.

11. Резюме нетехнічного характеру документу державного планування

У процесі розробки Звіту про стратегічну екологічну оцінку (СЕО) проєкту Стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади до 2027 року та Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади на 2024-2027 роки була проведена якісна та кількісна оцінка поточної екологічної ситуації в громаді, аналіз стану благоустрою населених пунктів та здійснена попередня оцінка впливів на довкілля та умови життєдіяльності населення громади, які можуть виникати при реалізації Стратегії.

Даний документ – звіт про СЕО – містить стислу інформацію про заплановані проєктом Стратегії завдання й заходи, а також надається інформація щодо потенційних позитивних або негативних екологічних та соціальних наслідків, що мають відношення до планованих в Стратегії рішень.

Розробником проєкту Стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади до 2027 року та Плану заходів з її реалізації є виконком Скороходівської селищної ради сумісно із експертами Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Стратегія спрямована на визначення стратегічного орієнтиру розвитку Скороходівської громади на період до 2027 року.

Головною метою розроблення Стратегії є розвиток Скороходівської громади за рахунок використання потужного сільськогосподарського потенціалу та наявних земельних ділянок для розвитку промисловості, розвиненої транспортної інфраструктури та вигідного логістичного розташування, наявного потенціалу природних територій для рекреації, з метою залучення інвестицій та створення комфортних умов для проживання і відпочинку людей, а також підвищення добробуту населення.

Стратегія охоплює питання та відповідно включає завдання стосовно: доступної та якісної освіти; доступної медицини і здорового способу життя; розвитку спроможностей для громадської активності жителів громади, молоді; цифрової трансформації громади; соціального захисту населення; ефективного планування та управління просторовим розвитком; інвестиційної привабливості громади; розвитку ефективного бізнесу та підтримки малого та середнього підприємництва; покращення благоустрою населених пунктів та їх громадської безпеки; збереження та відтворення довкілля, раціонального використання ресурсів.

Стратегією та Планом заходів передбачається використання організаційно-технічних рішень, які відповідають природоохоронним, санітарно-гігієнічним вимогам і забезпечують мінімізацію та унеможливлення впливу шкідливих факторів на довкілля та здоров'я населення громади.

Стратегія розвитку Скороходівської селищної територіальної громади до 2027 року є основою для органів місцевого самоврядування та їх виконавчих органів при прийнятті рішень в усіх сферах функціонування громади.

У випадку неприйняття Стратегії й відповідно незмінної соціально-економічної ситуації, стану благоустрою, дорожньо-транспортної системи та ситуації в житлово-комунальному господарстві тощо, поточний стан довкілля матиме тенденцію до погіршення, а саме, можна очікувати погіршення якості питних вод та атмосферного повітря, зниження родючості ґрунтів, відсутність вирішення питання із побутовими відходами, збільшення стихійних сміттєзвалищ, зниження рекреаційної та туристичної привабливості громади. Відповідно процеси забруднення компонентів довкілля будуть призводити до виникнення гострих та хронічних захворювань різної форми у населення, а невирішені проблеми соціального, економічного та екологічного характеру будуть призводити погіршення умов життя людей, міграції молодіжі за межі громади, «старіння» населення громади, а значить втрати громадою перспективності в розвитку.

Заплановані Стратегією завдання та Планом заходи передбачають, перш за все:

- створення умов для доступної та якісної освіти різних верст населення;
- створення об'єктів, орієнтованих на популяризацію здорового способу життя;
- модернізація та реконструкція закладів культури, розвиток молодіжного середовища;
- рішення щодо підтримки розвитку зеленого (сільського), екологічного та краєзнавчого видів туризму;
- надання якісних соціальних послуг людям похилого віку, ВПО та найбільш вразливим категоріям населення;
- розроблення комплексної схеми планування території Скороходівської територіальної громади;
- рішення щодо створення передумов для інвестиційної привабливості громади;
- рішення щодо розвитку ефективного місцевого бізнесу та підтримки малого й середнього підприємництва;
- покращення благоустрою в населених пунктах громади;
- розбудову системи управління побутовими відходами в межах громади;
- впорядкування та облаштування зон відпочинку в громаді;
- створення об'єктів для розбудови безпечного середовища в громаді;
- проведення капітальних і поточних ремонтів доріг в межах громади;
- формування дбайливого ставлення до довкілля та підвищення рівня екологічної культури населення;
- проведення робіт з поліпшення екологічного стану малих річок й водойм, зокрема екологічного стану р. Свинківка;
- розширення площі природно-заповідного фонду на території громади;
- створення умов для переходу на альтернативні джерела енергії для обслуговування соціально-адміністративних та комунальних будівель.

Тому при реалізації Стратегії та Плану заходів не прогнозується погіршення стану довкілля та здоров'я населення.

У звіті з СЕО висвітлені головні екологічні проблеми Скороходівської громади та можливі ризики для навколишнього середовища й здоров'я населення від невирішеності даних екологічних проблем.

В процесі СЕО також були оцінені ризики, пов'язані з реалізацією Стратегії та Плану заходів. При цьому проаналізовано проблеми та ризики впливу стосовно усіх завдань та заходів, виконання яких може мати потенційний вплив на різні компоненти довкілля та умови життя населення та вирогідні негативні наслідки.

Для унімежливлювання або мінімізації цих впливів й наслідків у звіті СЕО передбачений перелік індикаторів для моніторингу стану довкілля та зміни умов життя населення Скороходівської громади в ході реалізації Стратегії та Плану заходів.

В процесі реалізації Стратегії та Плану заходів буде збиратися, систематизуватися й опрелюднюватись аналітична інформація щодо успішності окремих заходів та ефективності реалізації Стратегії у цілому.

У Звіті про СЕО проаналізована відповідність проєкту Стратегії зобов'язанням у сфері державної екологічної політики та державної стратегії регіонального розвитку, що встановлені на національному, а також зобов'язанням у сфері захисту довкілля та природокористування, що встановлені міжнародному рівні. При розробленні Стратегії були враховані положення законодавчих актів України, що стосуються сфери охорони навколишнього природного середовища. Стратегічні та операційні цілі Стратегії не суперечать міжнародним угодам, державній екологічній політиці та Стратегії регіонального розвитку Полтавської області на період до 2027 року, а навпаки спрямовані на їх максимальне дотримання та виконання.

Для повноцінного аналізу всіх можливих наслідків та можливості затвердження Стратегії та Плану заходів було детально проаналізовано виправдані альтернативи та обґрунтовано доцільність затвердження Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року.

У даному Звіті враховані пропозиції, отримані протягом громадського обговорення «Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки» та надані Департаментом екології та природних ресурсів Полтавської ОВА (додаток 3).

Підсумовуючи, все вище зазначене, можна констатувати, що реалізація Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року та Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади на 2024-2027 роки за умови дотримання законодавчих та нормативних вимог має сприяти розвитку господарського потенціалу громади, зростання її інвестиційної привабливості та підвищення добробуту населення. Ті ж впливи на довкілля, що будуть виникати при проведенні запланованих заходів та створенні інфраструктурних об'єктів в агропромисловій галузі та сфері благоустрою, не будуть перевищувати нормативно допустимих рівнів за рахунок застосування сучасних технічних рішень та проходження процедури оцінки впливу на довкілля (ОВД).

Список використаних джерел

1. Закон України «Про Стратегічну екологічну оцінку». Електронний ресурс. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19#Text>
2. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року». — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>
3. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища». — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>
4. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні». — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Закон України «Про благоустрій населених пунктів». — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-15>
6. Указ Президента України №722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року». — Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>
7. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2021 р. № 443-р «Про затвердження Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року». — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/443-2021-%D1%80#Text>
8. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 820-р «Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року». — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/820-2017-%D1%80#Text>
9. Стратегія розвитку Полтавської області на 2021 - 2027 роки. Електронний ресурс. — Режим доступу: <https://www.adm-pl.gov.ua/page/strategiya-rozvitku-poltavskoyi-oblasti-do-2027-roku>
10. Регіональні доповіді про стан навколишнього природного середовища в Полтавській області у 2018-2022 роки / <http://www.eco-poltava.gov.ua/>.
11. Екологічні паспорти Полтавської області за 2018-2022 роки / <http://www.eco-poltava.gov.ua/>
12. Регіональний план управління відходами у Полтавській області до 2030 року (проєкт). — Режим доступу: <https://www.adm-pl.gov.ua/advert/opriyudnennya-dlya-obgovorennya-proektu-regionalniy-plan-upravlinnya-vidhodami-u-poltavskiy>
13. Статистична інформація. Навколишнє природне середовище / Головне управління статистики у Полтавській області. Електронний ресурс: <http://www.pl.ukrstat.gov.ua/>

Список учасників Робочої групи із СЕО

№з/п	ПІБ	Кваліфікація експерта	Підпис експерта
1	Ілляш Оксана Едуардівна	кандидат технічних наук, доцент кафедри прикладної екології та природокористування Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», академік Полтавського відділення Інженерної академії України, експерт з питань екологічного менеджменту та управління відходами, керівник Робочої групи із СЕО	
2	Смоляр Наталія Олексіївна	кандидат біологічних наук, доцент кафедри прикладної екології та природокористування Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», експерт з питань земельних ресурсів, охорони біорізноманіття та природно-заповідного фонду	
3	Бредун Віктор Іванович	кандидат технічних наук, доцент кафедри прикладної екології та природокористування Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», експерт з питань екологічної безпеки	
4	Сидоренко Олена Миколаївна	фахівець кафедри прикладної екології та природокористування Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», спеціаліст з екології та охорони навколишнього середовища	

Д О Д А Т К И

ПЕРЕЛІК ДОДАТКІВ

Додаток 1. Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади до 2027 року та Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади на 2024-2027 роки.

Додаток 2. Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу державного планування.

Додаток 3. Лист Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської обласної військової адміністрації про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу державного планування від 03.11.2023 № 1/678/03.2-24

Додаток 4. Перелік об'єктів Смарагдової мережі на території Полтавської області

ЗАЯВА ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГУ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ

**документу державного планування
проєкту «Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року» й
Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної
громади**

1. Замовник.

Замовник – Виконавчий комітет Скороходівської селищної ради (38813, Полтавська обл., Полтавський р-н, смт Скороходове, вул.Софіївська, 15, код ЄДРПОУ 40924458, тел. +380503055487, e-mail: skorokhodove_adm@ukr.net).

2. Вид та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.

Відповідно до п. 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документи державного планування — стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

Стратегія розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року (далі – Стратегія) – документ державного планування, що затверджується органом місцевого самоврядування.

Головною метою розроблення Стратегії є визначення стратегічних, оперативних цілей та завдань для подальшого сталого розвитку територіальної громади, які розробляються на період реалізації Державної стратегії регіонального розвитку до 2027 року.

Стратегія розроблена відповідно до положень:

- Закону України "Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року" (від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII);
- Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695;
- Стратегії розвитку Полтавської області на 2021-2027 роки, затвердженої Рішенням пленарного засідання п'ятої сесії обласної ради восьмого скликання від 06.07.2021 № 188.

Стратегія розроблена з урахуванням Указу Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».

Головним завданням Стратегії є визначення стратегічного орієнтиру розвитку Скороходівської громади, яка має потужний потенціал розвитку, що прагне залучення інвестицій, підтримки підприємництва та всебічного розвитку для забезпечення комфорту та добробуту громади.

Стратегія є основою для органів місцевого самоврядування та їх виконавчих органів при прийнятті рішень під час розроблення відповідного плану заходів із реалізації Стратегії, розроблення місцевих цільових програм розвитку громади у різних сферах та розроблення або корегування містобудівної документації.

3. Інформація про те, якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеними частинами другою і третьою статті

Звіт із стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проєкту «Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року» й Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади Полтавського району Полтавської області на 2024-2027 роки третьої. Така планована діяльність підлягає оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності.

Для кожної із визначених стратегічних цілей Стратегії розвитку Скороходівської громади розроблені відповідні завдання й заходи, серед яких можуть бути проєкти, які підлягають оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Стратегія розвитку Скороходівської територіальної громади до 2027 року охоплює основні види господарської діяльності:

- освіту;
- медицину;
- культуру та туризм;
- цифрову трансформацію;
- соціальний захист населення;
- просторовий розвиток;
- промисловість та аграрно-промисловий комплекс;
- мале підприємництво;
- благоустрій населених пунктів;
- житлово-комунальне господарство та комунальну інфраструктуру;
- громадську безпеку та цивільний захист;
- управління відходами;
- оновлення дорожньої мережі;
- енергоефективність;
- відтворення довкілля та раціональне використання ресурсів.

Керуючись вимогами ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», проведено попередню оцінку проєкту Стратегії та Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади щодо необхідності здійснення заходів стратегічної екологічної оцінки, яким передбачено планову діяльність на території Скороходівської територіальної громади Полтавської області, з визначенням тих видів діяльності та планованих об'єктів, що можуть мати значний вплив на довкілля й відповідно підлягати оцінці впливу на довкілля. Результати попередньої оцінки систематизовано у таблицю 1.

Таблиця 1

№ п/п	Види планованої діяльності та об'єкти, за якими здійснюються оцінка чи підлягає проєкт ДДП процедурі СЕО	Обґрунтування щодо видів діяльності та об'єктів, які підлягають оцінці згідно ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля», ст. 3	Результати оцінки
1	Бувництво "Активного парку" у смт Скороходове	Туризм та рекреація (пп.12 п.3 ст.3)	Стратегічна екологічна оцінка виконується (друга категорія видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля)
2	Будівництво багатоквартирного житлового будинку для забезпечення доступним житлом найбільш незахищених категорії громадян, які потребують підтримки, а саме для учасників бойових дій та внутрішньо	Інфраструктурні проєкти (пп.10 п.3 ст.3)	Стратегічна екологічна оцінка виконується (друга категорія видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля)

	переміщених осіб у с. Петрівка та у смт. Скороходове		
3	Реконструкція каналізаційно-насосної станції у смт Скороходове	Господарська діяльність, що призводить до скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти (пп.13 п.3 ст.3)	Стратегічна екологічна оцінка виконується (друга категорія видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля)
4	Розчистка, покращення водності та екологічного стану р. Свинківка на ділянці в межах с.Нова Кочубеївка Скороходівської селищної ТГ Полтавського району Полтавської області	Інфраструктурні проєкти (пп.10 п.3 ст.3)	Стратегічна екологічна оцінка виконується (друга категорія видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля)
5	Виготовлення проєктної документації інженерно-транспортної інфраструктури для індустриального парку у смт Скороходове	Інфраструктурні проєкти (пп.10 п.3 ст.3)	Стратегічна екологічна оцінка виконується (друга категорія видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля)
6	"Нове будівництво центру безпеки громадян у Скороходівській селищній територіальній громаді"	Інфраструктурні проєкти (пп.10 п.3 ст.3)	Стратегічна екологічна оцінка виконується (друга категорія видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля)

В результаті оцінки проєкту Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року із переліку видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та потенційно підлягати оцінці впливу на довкілля, усі виділені вище види діяльності віднесені до другої категорій (згідно ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»).

4. Ймовірні наслідки:

а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення: в ході здійснення стратегічної екологічної оцінки (далі – СЕО) будуть оцінені ймовірні наслідки реалізації документа державного планування – Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року та Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади, зокрема, будуть оцінені наслідки для таких компонентів довкілля й умов життєдіяльності людей:

1) земельні ресурси в результаті:

- зміни цільового призначення земельних ділянок:

- в результаті розроблення комплексної схеми планування території громади;
- реалізація ініціатив з розвитку підприємницької діяльності у сільській місцевості;
- підтримка розвитку садівництва, ягідництва, тепличного господарства, бджільництва;
 - відведення земельної ділянки на заказник місцевого значення "Первозванівський";
 - зменшення навантаження на земельні ресурси та ризик їх забруднення за рахунок запровадження системи роздільного збирання твердих побутових відходів та вилучення небезпечних відходів;

2) атмосферне повітря та умови формування клімату в результаті:

- додаткового надходження забруднюючих речовин при:
- реалізації ініціатив з розвитку підприємницької діяльності у сільській місцевості;
- експлуатації звалищ твердих побутових відходів;

- функціонування спеціалізованого автотранспорту при перевезеннях відходів;
 - покращення процесів самоочищення атмосфери за рахунок збереження біорозмаїття на території громади;
- 3) *водні ресурси та умови забезпечення питною водою населення* в результаті:
 - здійснення заходів щодо ремонтів існуючих систем централізованого водовідведення та очисних споруд, зокрема реконструкції каналізаційно-насосної станції у смт Скороходове;
 - буріння нових артезіанських свердловин;
 - будівництва, розширення та реконструкції водопровідних мереж;
 - проведення інвентаризації водних об'єктів та прибережних смуг та розроблення проєктів землеустрою щодо відведення прибережних смуг водних об'єктів;
 - поліпшення екологічного стану малих річок й водойм;
- 4) *стан фауни, флори, біорізноманіття* в результаті:
 - збереження та розвитку об'єктів природно-заповідного фонду, зокрема створення заказника місцевого значення з метою збереження біорозмаїття;
 - озеленення території – збільшення площ лісів, парків та зелених насаджень;
- 5) *безпека і якість умов життя населення* в результаті:
 - створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу у сфері поводження з побутовими та промисловими відходами;
 - реконструкція та капітальний ремонт доріг;
 - розширення переліку та підвищення якості комунальних і побутових послуг;
 - сприяння розвитку туристичної інфраструктури на сільських територіях, розбудова інфраструктури для зеленого туризму та рекреації;
 - облаштування рекреаційних зон для коротко – та довготривалого відпочинку місцевого населення та відвідувачів громади;
 - створення надійної системи заходів протипожежної безпеки та цивільного захисту.
- б) для територій з природоохоронним статусом: в ході здійснення СЕО мають бути оцінені ймовірні наслідки від діяльності об'єктів агро-промислового комплексу та інфраструктури туризму й рекреації, що плануються при реалізації Стратегії, на:
 - території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх охоронні зони;
 - землі природно-заповідного фонду України;
 - природоохоронні території, що входять у склад Смарагдової мережі;
 - території та об'єкти, що мають особливу екологічну, наукову і естетичну цінність та об'єкти комплексної охорони.

За результатами СЕО при необхідності мають бути встановлені екологічні обмеження реалізації планованих інфраструктурних об'єктів;

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – проєкт Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року та План заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади не містять даних щодо місця розташування об'єктів інфраструктури, діяльність яких може мати наслідки транскордонного впливу для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у зв'язку із чим інформації щодо визначення транскордонних наслідків документа державного планування недостатньо.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено.

Проєкт Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року, зокрема План заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади, є документом, який орієнтований на забезпечення відповідності та сприяння виконання Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, а також визначає стратегію розвитку територіальної громади у цілому.

Стратегічним орієнтиром розвитку Скороходівської громади є розвиток її сільськогосподарського та туристичного потенціалу, дорожньо-транспортної інфраструктури, залучення відповідних інвестицій для створення комфортних умов проживання і відпочинку людей та розвитку добробуту громади.

За для реалізації даного стратегічного орієнтиру в проєкті Стратегії надано інформацію щодо:

- наявних земельних та природних ресурсів;
- характеристики населення і трудових ресурсів;
- економіки громади та розвитку її головних секторів;
- фінансового стану та бюджету громади;
- транспортної інфраструктури і зв'язку;
- наявної інфраструктури торгівлі та послуг;
- туристичної інфраструктури;
- житлово-комунальної та енергетичної інфраструктури;
- соціальної інфраструктури;
- стану навколишнього природного середовища.

Виходячи з проаналізованої ситуації щодо поточного стану Скороходівської селищної ТГ, найсприятливішим варіантом буде затвердження проєкту Стратегії. Проте в процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки будуть розглянуті наступні альтернативи:

Альтернатива 1 - «нульовий сценарій», тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження даного документа державного планування.

Альтернатива 2 – сценарій розвитку громади на основі окремих галузевих секторальних стратегій.

Альтернатива 3 – поетапне впровадження Стратегії розвитку Скороходівської громади за різними можливими сценаріями розвитку: інерційним (песимістичним), модернізаційним (реалістичним) та оптимістичним.

Оцінка вказаних альтернативних варіантів буде відображена у Звіті про стратегічну екологічну оцінку.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проєкту Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року та Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади є відповідність запланованих рішень й заходів діючим законодавчим вимогам, державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України.

Всі методи, що можуть використовуватись в ході процедури СЕО, об'єднують у дві групи: логічні і формалізовані.

До логічних методів відносять методи індукції, дедукції, експертних оцінок, аналогії.

При відсутності про об'єкт прогнозування достовірних відомостей і, якщо об'єкт не підлягає математичному аналізу, використовують метод експертних оцінок, суть якого полягає у визначенні майбутнього на основі думок кваліфікованих фахівців-експертів.

Метод аналогій полягає в тому, що закономірності розвитку одного процесу з певними поправками можна перенести на інший процес, для якого потрібно зробити прогноз.

Серед формалізованих методів логічно для даного документу державного планування застосовувати статистичний метод і моделювання.

Статистичний метод ґрунтується на кількісних показниках, які дають можливість зробити висновок про темпи розвитку різних сфер функціонування громади. Сутність його полягає в отриманні і спеціалізованому обробленні прогнозних оцінок окремих об'єктів через опитування висококваліфікованих фахівців (експертів) у певній сфері науки, техніки, виробництва.

Метод моделювання полягає у побудові моделей, які розглядають з урахуванням імовірної або бажаної зміни прогнозованого явища на певний період, користуючись прямими або опосередкованими даними про масштаби та напрями змін. При побудові прогнозних моделей необхідно виявити фактори, від яких суттєво залежить прогноз та з'ясувати їх співвідношення з прогнозованим явищем, й тоді зробити відповідне прогнозування змін довкілля під дією певних факторів.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки буде використана наступна інформація: регіональні доповіді про стан довкілля; статистична інформація; екологічні паспорти Полтавської області за період 2017-2022 роки; інформація, що включена в інші акти законодавства, які мають відношення до проєкту Стратегії; дані моніторингу стану довкілля; експертні оцінки; інша доступна інформація.

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки проєкту Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року та Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади будуть використовуватись вищевказані методи, зокрема буде здійснено:

- збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля Скороходівської громади;
- визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру;
- проведення попередньої оцінки впливу Стратегії на складові довкілля та на стан здоров'я населення та якість життя;
- проведення консультацій з громадськістю за для забезпечення можливості участі громадськості у стратегічній екологічній оцінці;
- вибір індикаторів, за якими буде здійснюватись моніторинг фактичної ситуації щодо реалізації Стратегії та відповідних змін стану довкілля.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки передбачається розглядати заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків на довкілля та здоров'я населення, визначені законодавством та нормативно-правовими актами, а саме:

- Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» (від 25.06.1991, з подальшими доповненнями);
- Законом України «Про оцінку впливу на довкілля»
- Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» (від 21.05.1997, з подальшими доповненнями);
- Законом України «Про житлово-комунальні послуги» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 1, ст.1);
- Законом України «Про благоустрій населених пунктів» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 49, ст.517);
- Законом України «Про співробітництво територіальних громад» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 34, ст.1167);
- Законом України «Про охорону атмосферного повітря» (документ 2707-ХІІ, поточна редакція від 03.01.2023);
- Законом України «Про питну воду та питне водопостачання» (документ 2918-ІІІ, поточна редакція від 07.08.2023);
- Законом України «Про управління відходами» (від 20 червня 2022 року № 2320-ІХ);
- Законом України «Про охорону земель» (Документ 962-ІV, поточна редакція від 18.05.2023);
- Законом України «Про природно-заповідний фонд України» (документ 2456-ХІІ, поточна редакція від 24.08.2023);
- проектом Закону України «Про території Смарагдової мережі» (від 04.12.2020 № 4461);
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2021 р. № 443-р «Про затвердження Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року»;

- Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272 «Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення» та інші.

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) буде виконана у відповідності до статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», а також:

- «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затверджених наказом Міністерства екології і природних ресурсів України № 296 від 10.08.2018 (із змінами і доповненнями, внесеними наказами Міністерства екології та природних ресурсів України від 29.12.2018 № 465, від 18.07.2019 № 260);
- Наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів від 28.10.2020 № 213 «Про затвердження Критеріїв визначення наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення»;
- Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки» (документ 2717-ІХ, від 03.11.2022).

Відповідно планується наступна структура звіту про стратегічну екологічну оцінку, що відповідає частині 2 ст.11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»:

1) зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування;

2) характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

3) характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

4) екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

5) зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування;

6) опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

7) заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування;

8) обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);

9) заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

10) опис ймовірних трансграничних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності);

11) резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки їх подання.

Зауваження і пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту «Стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади на 2024 – 2027 роки» подаються до:

Відділу економічного розвитку та інвестиційної діяльності виконавчого комітету Скороходівської селищної ради (38813, Полтавська обл., Полтавський р-н, смт Скороходове, вул.Софіївська, 15, код ЄДРПОУ 40924458, тел. +380503055487, e-mail: skorohodove_adm@ukr.net).

Відповідальна особа: Білан Анна Володимирівна.

Строк подання зауважень і пропозицій становить не менше 10 днів з дня опрелюдження, відповідно до п. 5 ст.10 Закону Україна «Про стратегічну екологічну оцінку».

Селищний голова _____ Валерій ШТЕПКА

**Повідомлення про оприлюднення
проєкту «Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року» й
Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної
громади та**

Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (п. 4, 5 ст.10) Виконавчий комітет Скороходівської селищної ради повідомляє про проведення процедури громадського обговорення документа державного планування «Стратегії розвитку Скороходівської селищної ТГ до 2027 року» (далі – Стратегія) й Плану заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади.

Головним завданням Стратегії є визначення стратегічного орієнтиру розвитку Скороходівської громади, яка має потужний потенціал розвитку, що прагне залучення інвестицій, підтримки підприємництва та всебічного розвитку для забезпечення комфорту та добробуту громади.

Орган, що прийматиме рішення про затвердження документа державного планування:
Виконавчий комітет Скороходівської селищної ради.

Передбачена процедура громадського обговорення:

- дата початку процедури громадського обговорення – 31 жовтня 2023р.
- строки здійснення процедури: не менше 10 днів з дня її оприлюднення;
- способи участі громадськості: надання письмових зауважень і пропозицій за наступними адресами: 38813, Полтавська обл., Полтавський р-н, смт Скороходове, вул.Софіївська, 15, код ЄДРПОУ 40924458, тел. +380503055487, e-mail: skoroxodove_adm@ukr.net;

Орган, від якого можна отримати інформацію та адресу, за якою можна ознайомитися з проєктом Стратегії, Заявою про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки та екологічною інформацією, у тому числі пов'язаною зі здоров'ям населення, що стосується документа державного планування: Відділ економічного розвитку та інвестиційної діяльності виконавчого комітету Скороходівської селищної ради (38813, Полтавська обл., Полтавський р-н, смт Скороходове, вул.Софіївська, 15, код ЄДРПОУ 40924458, тел. +380503055487, e-mail: skoroxodove_adm@ukr.net);

Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, його поштову та електронну адреси: Відділ економічного розвитку та інвестиційної діяльності виконавчого комітету Скороходівської селищної ради (38813, Полтавська обл., Полтавський р-н, смт Скороходове, вул.Софіївська, 15, код ЄДРПОУ 40924458, тел. +380503055487, e-mail: skoroxodove_adm@ukr.net).

Строки подання зауважень і пропозицій: з 31 жовтня по 10 листопада 2023 року.

Місцезнаходження наявної екологічної інформації, у тому числі пов'язаної зі здоров'ям населення, що стосується документа державного планування – Стратегії:

- офіційний веб-сайт Скороходівської громади Полтавського району Полтавської області: <https://skorohodivska-gromada.gov.ua/>;
- Головне управління статистики у Полтавській області: <https://www.pl.ukrstat.gov.ua/>;
- Департамент екології та природних ресурсів Полтавської ОВА: <https://eko.adm-pl.gov.ua/>.

Селищний голова

Валерій ШТЕПКА

**ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ**

вул. Капітана Володимира Кісельова, 1, м. Полтава, 36000, тел./ факс (+38 0532) 56-95-08,
e-mail: eko@adm-pl.gov.ua, web: <http://www.eko.adm-pl.gov.ua>, код ЄДРПОУ 38719424

03.11.2023 № 4678 /03.2-24

На № 31-10-3026-23 від 31.10.2023

Виконавчий комітет
Скороходівської селищної ради
Полтавського району
Полтавської області

про визначення обсягу стратегічної
екологічної оцінки документу державного
планування

Департамент екології та природних ресурсів Полтавської обласної військової адміністрації (далі – Департамент), розглянув заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту документу державного планування «Стратегія розвитку Скороходівської селищної ради Полтавського району Полтавської області на 2024-2027 роки та План заходів з реалізації стратегії розвитку Скороходівської селищної територіальної громади Полтавського району Полтавської області на 2024-2027 роки», та в межах своїх повноважень надає наступні пропозиції, які необхідно врахувати при складанні звіту про стратегічну екологічну оцінку.

1. Вимоги статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» для проєктних об'єктів;

2. Вимоги Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;

3. Вимоги Закону України «Про благоустрій населених пунктів»;

4. Національну стратегію управління відходами в Україні до 2030 року, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 №820-р.

При цьому особливо звернути увагу на організацію роздільного збирання твердих побутових відходів;

5. Вимоги Закону України «Про управління відходами»;

6. Вимоги Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;

7. Державну стратегію регіонального розвитку на 2021-2027 роки, що затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки»;

8. Сучасний стан атмосферного повітря, водних, земельних ресурсів, рослинного, тваринного світу, природно-заповідного фонду відповідно до Екологічного паспорту Полтавської області за 2022 рік та Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища Полтавської області у 2022 році (електронні версії розміщені на офіційній сторінці Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації та на сайті Інформаційно-моніторингового центру «ДОВКІЛЛЯ ПОЛТАВЩИНИ»;

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Структура звіту про стратегічну екологічну оцінку повинна відповідати вимогам частини 2 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, які затверджені наказом Міністерства екології та природних ресурсів від 10.08.2018 №296;

Відповідно до частини другої статті 68 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» особи, винні у порушенні вимог законодавства України при здійсненні стратегічної екологічної оцінки, несуть відповідальність за порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

У той же час відзначаємо обставини, пов'язані з військовою агресією Російської Федерації проти України та введенням воєнного стану, у тому числі обмеження доступу до низки кадастрів та інформаційних систем, включаючи призупинення функціонування Публічної кадастрової карти України.

Директор Департаменту

Сергій ОЛЕЙНІКОВ

Перелік об'єктів Смарагдової мережі на території Полтавської області

Існуючі об'єкти Смарагдової мережі

№ з/п	Назва об'єкта	Наданий код	Адміністративний район
1.	Кременчуцьке водосховище	UA 0000110	Кременчуцький
2.	Кам'янське (Дніпродзержинське) водосховище	UA 0000135	Кременчуцький, Полтавський (колишні Кременчуцький, Кобеляцький)
3.	Пирятинський НПП	UA 0000077	Лубенський (колишній Пирятинський)
4.	Нижньосульський НПП	UA 0000082	Лубенський колишні (Оржицький, Семенівський, Глобинський)
5.	Нижньоворсклянський РЛП	UA 0000072	Полтавський (колишній Кобеляцький)
6.	Диканський РЛП	UA 0000083	Полтавський (колишній Диканський)
7.	Кременчуцькі плавні РЛП	UA 0000087	Кременчуцький
8.	Христанівський заказник	UA 0000059	Лубенський (колишній Лохвицький)
9.	Новосанжарський заказник	UA 0000059	Полтавський (колишній Новосанжарський)
10.	Середньосульський заказник	UA 0000100	Лубенський (колишній Лохвицький)

Перспективні об'єкти Смарагдової мережі

№ з/п	Назва об'єкта	Наданий код	Адміністративний район	Стислий опис
1	Гадяцькі луки	б/к	Миргородський (колишній Гадяцький)	Доцільно створити об'єкт Смарагдової мережі у статусі національного природного парку на основі функціонуючого РЛП «Гадяцький» (площа понад 20000 га) в долині р. Псел та Хорольського ядра (по р. Хорол) у межах поширення природної рослинності в Гадяцькому районі Полтавської області, де нині функціонує ряд об'єктів природно-заповідного фонду (заказники ландшафтні, гідрологічні, заповідні урочища).
2	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Малоперещепинський» та	б/к	Полтавський (колишній Новосанжарський)	Територіально об'єкт знаходиться між селами Маньківка, Мала Перещепина та Велике Болото Новосанжарського району і займає площу 640,0 га. У ландшафтному відношенні болото є унікальним,

	прилеглі водно-болотні угіддя			адже належить до улоговинного типу в притерасі р. Ворскла. Доцільно цей об'єкт у перспективі включити до Новосанжарського об'єкта Смарагдової мережі (UA 0000098), розширивши площу останнього.
3	Борівський ландшафтний заказник місцевого значення «Великий і Малий лимани» знаходиться в околицях с. Борівське, між селами Милорадове та Гетьманка, на території Борівського лісництва (кв. 57-61, 69-71, 77 (виділ 13), 78 (без виділа 14), 79, 86 у межах Полтавського району.	UA 00000184	Полтавський (колишній Котелевський)	Основну складають території ландшафтного заказника місцевого значення «Великий і Малий лимани» (знаходиться в околицях с. Борівське, між селами Милорадове та Гетьманка, на території Борівського лісництва (кв. 57-61, 69-71, 77 (виділ 13), 78 (без виділа 14), 79, 86) та ботанічного заказника «Борівський» на площі 50 га (кв. 71 Борівського лісництва ДП «Полтавське лісове господарство) між селами Матвіївка та Милорадове Полтавського району
4	Проектований гідрологічний заказник загальнодержавного значення «Удайський».	б/к	Лубенський (колишні Пирятинський і Лубенський)	Територія об'єкта тягнеться різноширокою смугою на лівому березі р. Удай в околицях сіл Біївці, Горобії та Лушники Лубенського району Полтавської області і є типовим, добре збереженим, гідрофільним природним комплексом на заплаві лівого берега р. Удай. На даній ділянці репрезентовані ландшафти руслової частини долини та заплави.
5	Широка Долина ландшафтний заказник місцевого значення	UA 00000267	Лубенський (колишній Оржицький)	Територія знаходиться на межі колишніх Оржицького та Лубенського районів в околицях сіл Богодарівка, Остапівка, Черевки, Хорошки й відома за місцевою назвою як Черевківський яр.